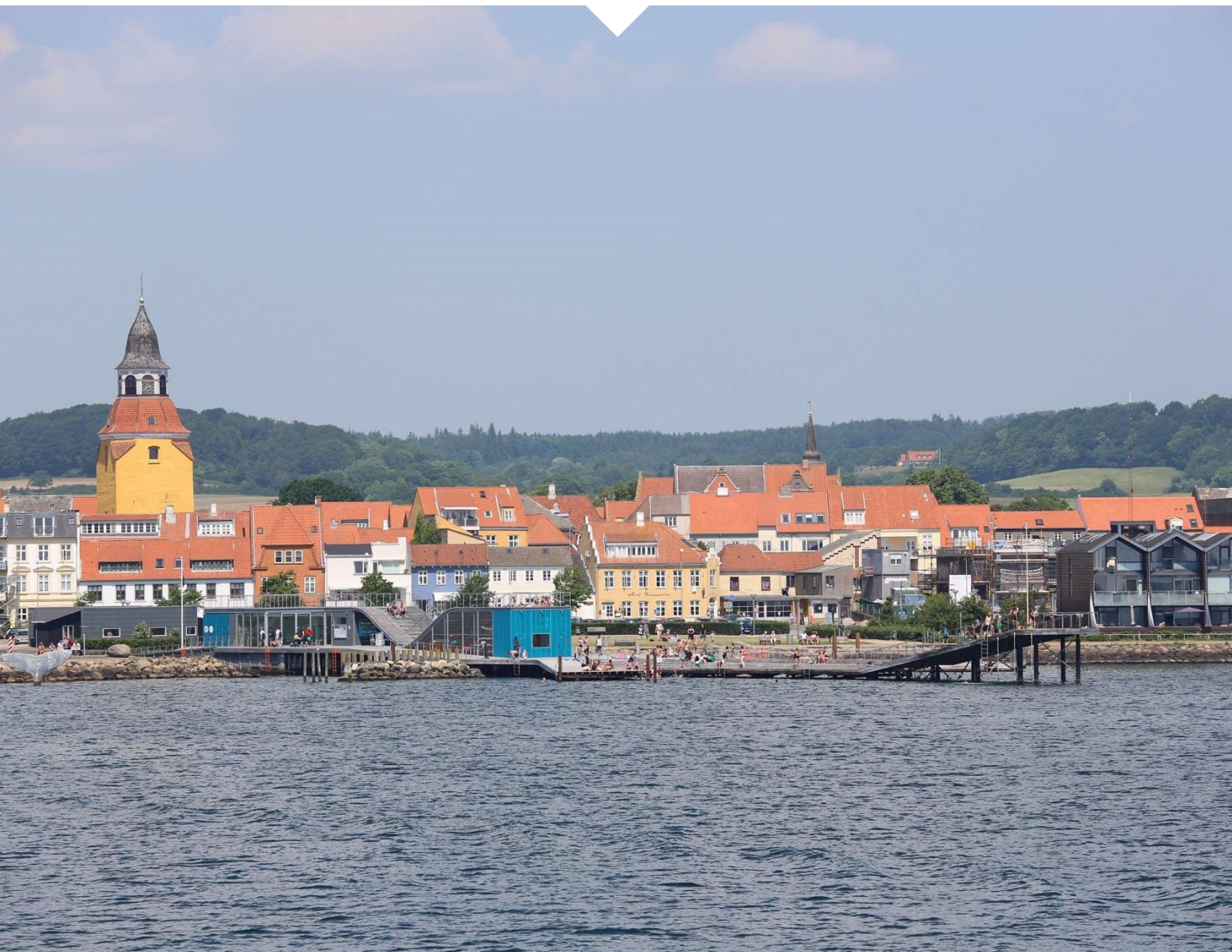

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Regnskab & årsberetning 2018

Borgmesterens forord

Jeg tiltrådte som borgmester den 1. januar 2018, og dette er dermed det første årsregnskab i min tid som borgmester. Overordnet er regnskabet meget tilfredsstillende, men det skal ses i sammenhæng med den økonomi, vi nu oplever – og kan se frem til i de kommende år. Med den manglende udligningsreform som en af de afgørende faktorer, ser vi i disse år ind i en økonomi, der er markant anderledes end den var i 2018.

Med dette som rammesættende kontekst, er jeg tilfreds med at præsentere et regnskab med et overskud på det skattefinansierede område på 49,6 mio. kr. Fratrækkes indtægter fra salg af Naturgas Fyn, fås et underskud på 3,7 mio. kr. Set i forhold til et samlet driftsbudget på 3.231,4 mio. kr. er det et pænt resultat.

Overskuddet på driften skyldes primært, at proventet fra salg af Naturgas Fyn indgår i regnskab 2018 med 53,3 mio. kr. Endvidere er der overskud på beskæftigelsesområdet samt ikke-forbrugte midler fra en række konkrete projekter, som rykkes til 2019.

Den nye kommunalbestyrelse arbejdede gennem hele 2018 med at revidere kommunens udviklingsstrategi, som blev endeligt vedtaget den 18. februar 2019. Jeg er meget tilfreds med, at ambitionsniveauet og retningen blev fastholdt – endda med skærpede målsætninger. Her slår vi tonen an til de kommende fire års udvikling og fortsætter traditionen med at udvise en stor ansvarlighed i forhold til selv at skabe en positiv udvikling i kommunen. En udvikling, som skal skabes sammen med kommunens borgere og virksomheder.

Årets aktiviteter afspejler disse ambitioner, og der er gennem en række projekter gjort en betydelig indsats for at gøre kommunen endnu mere attraktiv for både nuværende og kommende borgere med renoveringer/udbygninger på kommunens skoler, nye cykelstier, styrket trafiksikkerhed, gennemførelse af by- og områdefornyelser og meget mere.

Det er med stor tilfredshed, at vi kan konstatere, at vi er på rette vej i forhold til at realisere målene i vores udviklingsstrategi, idet befolkningstallet er steget mere i 2018 end vi turde håbe på. I starten af 2018 var der 51.538 borgere i kommunen, og vi skønnede, at der ultimo året ville være 51.724 borgere. Det endte dog med 51.814 borgere, hvilket er en samlet stigning i 2018 på 276 borgere.

I 2018 fik vi startet en masse spændende projekter. Vi har eksempelvis holdt ”byting” i Nr. Lyndelse/Nr. Søby, hvor områdets borgere har været involveret i at tegne en masterplan for områdets udvikling. I Årslev/Sdr. Nærå er der afholdt arkitektkonkurrencer om, hvordan bymidten og en ny bydel skal se ud. I juni 2018 fik vi overdraget slagterigrunden i Faaborg fra Danish Crown, og vi skal nu i gang med udviklingsarbejdet på området. Også fremadrettet vil der således ske en masse i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Alt dette og meget mere kan du læse om i den følgende årsberetning.

Jeg vil gerne sige tak til kommunalbestyrelsen, kommunens medarbejdere og andre som har været med til at få så mange ting til at lykkes i 2018. Som borgmester ser jeg frem til det videre arbejde med at udvikle vores kommune til gavn for tilflyttere og ikke mindst alle os, der bor i kommunen.

Faaborg-Midtfyn Kommune, den xx. april 2019

Hans Stavnsager Rasmussen
Borgmester

Ledelsens påtegning

Økonomiudvalget har den xx. maj 2019 aflagt årsregnskab for 2018 for Faaborg-Midtfyn Kommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget- og regnskabsystem for kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, så årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til Styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Faaborg-Midtfyn Kommune, den 13. maj 2019

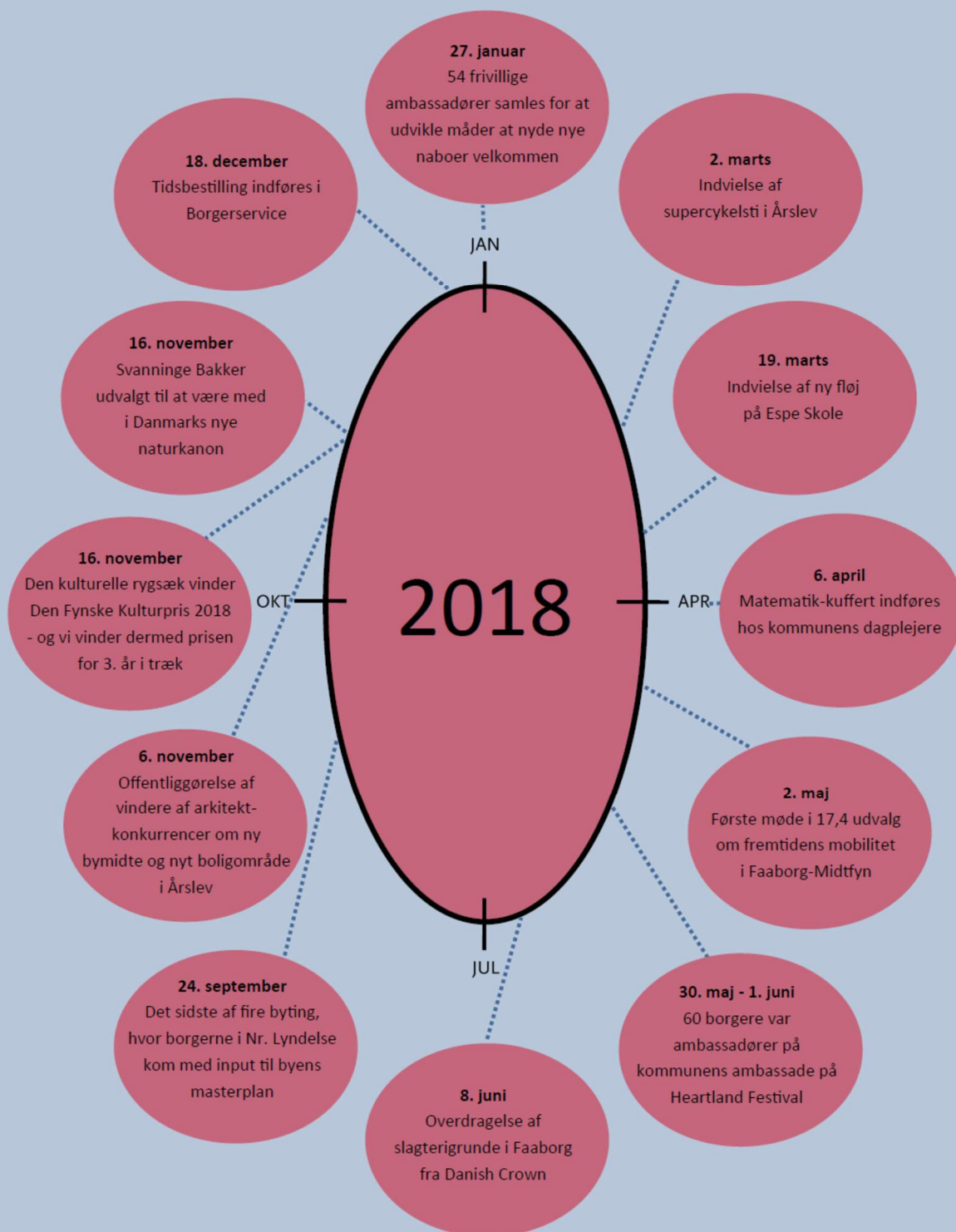
Borgmester

Kommunaldirektør

Nedslag i 2018

Illustrationen nedenfor viser et lille udvalg af nedslag i de mange begivenheder, der blev gennemført og flotte resultater, der blev skabt i organisationen i 2018:

Opvækst og Læring

Familiekompass hjælper familier godt i gang

Der blev i budget 2018 afsat midler til et 3-årigt projekt i Sundhedsplejen, som sætter fokus på den meget tidlige opsporing og understøttelse af kommende forældre. Dette projekt, Familiekompasset, har i løbet af året tilbudt graviditetsbesøg hos alle gravide, som har til formål at understøtte familierne i graviditetsforløbet og tilbyde guidning i forhold til de usikkerheder, familierne måtte have. Projektet består desuden af tre forskellige gruppeforløb for forældre, der kan have udfordringer med at være blevet forældre, for at undgå et familien senere får behov for mere indgribende indsatser.

Implementering af dagtilbudsreform

En ny omfattende dagtilbudsreform trådte i kraft i 2018, og i løbet af året er der brugt mange interne ressourcer på at være klar til de nye tiltag og ændringer, som fulgte med reformen. Der er bl.a. i reformen lagt op til en større fleksibilitet for forældrene, og det har haft betydning for de pasningsmuligheder, kommunen skal stille til rådighed. Der er etableret en involverende projektorganisering med en række arbejdsgrupper og styregrupper, som skal sikre implementering af dagtilbudsreformen.

Styrket planlægning af pædagog- og lærertimer

I alle kommunale og selvejende dagtilbud og de kommunale folkeskoler er der i løbet af 2018 blevet indført brug af Tabulex Trio, som skal være med til at understøtte den daglige planlægning af pædagog- og lærertimer. Tabulex Trio har som forventet været en understøttende faktor i den enkelte leders daglige planlægning, og den forventede effektivisering er realiseret efter planen.

Analyse af forebyggende indsatser

Der har i en årrække været stigende udgifter til anbringelsesområdet, og derfor blev der i 2018 indgået aftale med KL's konsulentvirksomhed (KLK), om en større analyse af de forebyggende indsatser på myndighedsområdet. KLK fremlagde deres rapport i efteråret, og den konkluderede i store træk, at forebyggelsesarbejdet er af meget høj kvalitet. Der var dog også nogle opmærksomhedspunkter, hvor KLK havde anbefalinger til, hvordan konkrete indsatser kan optimeres. Kommunalbestyrelsen besluttede i december, hvilke anbefalinger Opvækst og Læring skal arbejde videre med.

Sundhed og Omsorg

Sundhed og Omsorg leverer indsatser til cirka 9.000 borgere inden for sundheds-, social- og ældreområdet. De fleste modtagere af disse indsatser er voksne, men Sundhed og Omsorg står også for træning af børn, bevilling af hjælpemidler samt sygepleje og praktisk og plejebistand til børn. Sundhed og Omsorg leverer indsatser 24 timer i døgnet på alle årets 365 dage. Sundhed og Omsorg har 1470 fuldtidsstillinger og et budget på ca. 990 mio. kr.

Ny organisering af Sundhed og Omsorg

Sundhed og Omsorg gennemførte en organisationsændring den 1. april 2018. Den nye organisering har fokus på rehabilitering, som skal understøtte, at borgere, der har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i deres fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv. Området består nu af en myndighedsafdeling, et sekretariat og ni fagområder, der sikrer den daglige drift af hjemmepleje, sygepleje, plejehjem, træning, kost, botilbud til voksenhandicap og psykiatri, socialt fagligt område og døgnpsykiatri. Denne forenklede organisering har til formål at:

- Øge borgernes inddragelse og ansvar med henblik på at skabe bedre løsninger for borgerne
- Bruge fagligheden som løftestang
- Styrke den organisatoriske sammenhængskraft omkring opgaveløsningen.

Pulje til ferie for borgere på botilbud

Der er afsat 500.000 kr. i årlig pulje til ferie for borgere på botilbuddene fra 2018. Puljen kan anvendes til at afholde ferie inden for rammen af det kommunale serviceniveau, eller til ekstra ferie ud over det kommunale serviceniveau. I alt blev der modtaget 39 ansøgninger fra kommunale, regionale og private botilbud til feriepuljen, og de 37 ansøgninger fik tilsagn om støtte. De to ansøgninger, der ikke blev godkendt, omhandlede ferie i udlandet, som ikke er indenfor puljens rammer.

Projekt Tidlig Opsporing

Projektet er finansieret af SATS puljemidler, og det skal sikre en målrettet og systematisk sundhedsfaglig indsats på ni kommunale botilbud, herunder tidlig opsporing af fysisk/psykisk sygdom/forværring samt forebyggelse af ind-og/eller genindlæggelser. Projektet omfatter det specialiserede socialområde og involverer Bo & Aktiv, Viften, Døgnpsykiatrien og Det Socialfaglige Område. Gennem projektet udvikles det socialpædagogiske personales kompetencer, så de kan arbejde systematisk med observation og handle på observationer og symptomer. I praksis efteruddannes personalet over seks dage med start i efteråret 2018 og afslutning i juni 2019.

Madservice – fra to til tre ugentlige leveringer

I forbindelse med godkendelse af kvalitetsstandard for madservice godkendte Kommunalbestyrelsen den 12. marts 2018 en serviceforbedring i form af udbringning af madservice tre gange om ugen i forhold til tidligere to gange om ugen. Baggrunden er vejledningen fra Fødevarestyrelsen om den øgede risiko for opformering af listeria i køleproduktion med lang holdbarhed, samt borgernes stigende behov for levering af flere af dagens måltider.

Døgnpleje på øerne

Ankestyrelsen udtalte den 1. juni 2018, at Faaborg-Midtfyn Kommune er forpligtet til at tilbyde døgnpleje på øerne, og kommunalbestyrelsen besluttede efterfølgende den 11. juni 2018 at etablere døgnpleje på øerne.

Bedre bemanning på plejehjem

Der blev i forbindelse med finansloven i 2018 afsat midler til bedre bemanning i hjemmeplejen, plejehjem, plejecentre og friplejeboliger. Kommunalbestyrelsen besluttede den 12. november 2018 at anvende midlerne til fortsat bedre bemanning i plejehjemmene i kommunen.

Projekt "Vind i håret"

Alle plejehjem i Faaborg-Midtfyn er blevet udstyret med en ladcykel, så frivillige kan tage de ældre med ud og få vind i håret. Den 29. maj 2018 var der indvielse på Tingager Plejehjem i Ringe, hvor hele flåden af nye ladcykler var linet op, og hvor politikerne i kommunens Sundheds- og Omsorgsudvalg tog tjansen som cykelpiloter.

Arbejdsmarked

Ledigheden falder i Faaborg-Midtfyn Kommune

Ledigheden i Faaborg-Midtfyn har været faldende i 2018 med en udvikling i ledighedsprocenten fra 4 % i januar 2018 til 3,7 % i januar 2019. Dermed følger Faaborg-Midtfyn Kommune den landsdækkende tendens med faldende ledighed.

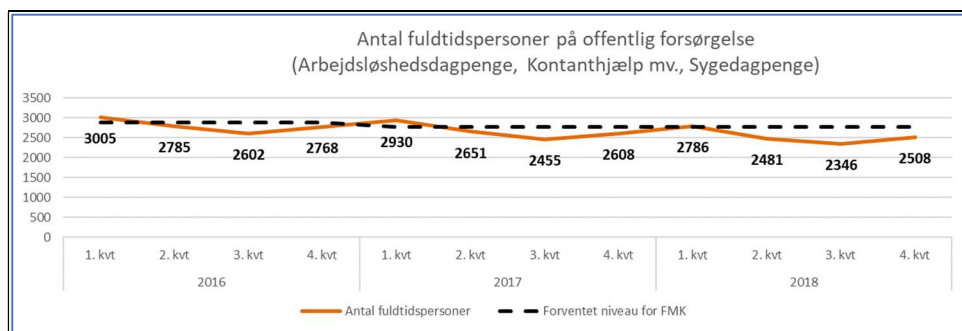
Gode til at få borgere i beskæftigelse - nr. 17 ud af 98 kommuner

Faaborg-Midtfyns kommune klarer sig bedre end forventet for en kommune med vores rammevilkår, og det gav kommunen en flot placering som nummer 17 i en ny rangliste over kommunernes indsats på beskæftigelsesområdet, som Beskæftigelsesministeriet offentliggjorde i november 2018.

Kommunerne rangeres efter den procentuelle afvigelse fra, hvordan de forventes at præstere på området, ud fra de såkaldte rammevilkår. Det flotte resultat skyldes særligt præstationerne på kontanthjælpsområdet, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune har 180 færre ledige fuldtidspersoner end forventet.

Der er 100 færre borgere på offentlig forsørgelse i 4. kvartal 2018 i forhold til 4. kvartal 2017. Grafen nedenfor viser faldet i antallet af borgere på offentlig forsørgelse i kommunen, og illustrerer at kommunen præsterer bedre end man kunne forvente i forhold til vores rammevilkår.

Et nyt Arbejdsmarked

Budgettet til beskæftigelsesrettede aktiviteter er blevet reduceret med 9 mio. kroner på grund af afskaffelse af statsrefusion for driftsudgifter til aktiveringstilbud. Derfor blev en række aktiveringstilbud nedlagt i efteråret. Tilbuddene var primært placeret på Center for Aktiv Indsats (CAI) i Gislev, og 14 medarbejdere blev indstillet til afskedigelse i den forbindelse.

Der er gennemført en gennemgribende omorganisering af Arbejdsmarked for at sikre mere sammenhængende og virksomhedsrettet indsats i kommunens aktiverings- og beskæftigelsesindsats. Det sker i overensstemmelse med Folketingets ønske om en adfærdændring i kommunerne med en bevægelse fra tilbud, der bygger på vejledning og opkvalificering til øget brug af virksomhedsindsatser i kommunernes aktiverings- og beskæftigelsesindsats.

Styrket fokus på Førtidspension

Foranlediget af Jobcentrets eget fokus, presseomtale og borgerklager har Jobcentret i 2018 arbejdet på at sikre større grad af overensstemmelse mellem indstillingerne fra Rehabiliteringsteamet og afgørelserne fra Førtidspensionsnævnet.

Udfordringerne blev i foråret drøftet i både Arbejdsmarkedsudvalget og kommunalbestyrelsen, og der blev iværksat en række tiltag. Deloitte gennemgik samtlige 340 ressourceforløbssager i kommunen for at tjekke lovmedholdelighed, og kommunalbestyrelsen afsatte 570.000 kr. til to halve årsværk som jurist og socialfaglig medarbejder. Selv om der fortsat er tale om to af hinanden uafhængige faglige instanser, så har denne indsats medført, at der i 2. halvår af 2018 ikke er lavet tilbagevisninger fra Pensionsnævnet til rehabiliteringsteamet.

By, Land og Kultur

De store signaturprojekter og andre byudviklingsprojekter

I 2018 fik vi gennemført de store arkitektkonkurrencer i Årslev for bymidten og en ny bydel i den sydlige del af byen. Dermed er retningen sat for en spændende udvikling af Fremtidens Forstad, og sammen med det lokale samlingssted Polymeren har det skabt rigtig god omtale af området – også i nationale medier. Det lover godt for realisering af de høje ambitioner for byens udvikling.

I Faaborg overtog kommunen i 2018 slagterigrunden fra Danish Crown, og Realdania gik med i arbejdet med at udvikle både slagterigrunden og byen. Sammen med Realdania er 2018 derfor brugt til at forberede arbejdet med en større arkitektkonkurrence og udviklingsplan for hele havneområdet samt ”kultur- og fritidsaksen”, som gennemføres i 2019. Klimasikring af byen mod højvande indgår i dette arbejde.

Der er i Ringe påbegyndt en opfølgning på Bymidteplanen i samarbejde med borgere i byen, hvilket bl.a. er sket gennem en række forsøgsprojekter. I den sidste af de fire udviklingsbyer, Nr. Lyndelse, blev der skabt grundlag for byens videre udvikling, da masterplan for byens udvikling blev udformet i 2018 i en vellykket dialog med lokalsamfundet. Derover kom der i 2018 for alvor gang i byfornyelsesprojektet i Nr. Broby-Brobyværk.

2018 bragte os et skridt nærmere realisering af de to store museumsprojekter i Faaborg, men i disse satsninger kræver stor ekstern medfinansiering, og derfor er der en lang vej til synlige resultater. Øhavsmuseet kom dog et stort skridt nærmere i 2018, da museet kom på Finansloven med 13 mio. kr.

Med etablering af By- og Egnstrategisk Sekretariat er der skabt grundlag for en forstærket indsats i de kommende år, som især skal sikre realisering af signaturprojekterne.

Ny natur tilgængelig

Den 27. juni var der officiel overdragelse af knap 30 hektar enestående natur ved Haastrup Bakker fra lods-ejerne Jørn og Birte Munk til Faaborg-Midtfyn Kommune. På en flot solbeskinnet sommerdag deltog Teknik- og Miljøudvalget sammen med Det Grønne Råd i den officielle overdragelse af arealet. Arealet har ikke været dyrket i mere 40 år og rummer nu flere sjældne plantearter og insekter, som eksempelvis den truede Violrandet Ildfugl (sommerfugl), der kun findes dette ene sted på Fyn. Arealet er overdraget videre til Naturstyrelsen, som offentligt sikret område med en tinglyst plejeplan, der skal sikre området den rigtige pleje uden omkostninger for kommunen. Arealet er blandt de største og fineste overdrev på Fyn, og er sikret for fremtiden med den kommunale indsats, der er finansieret af puljen for grønne anlæg.

Funktionskontrakt på vejområdet

I marts måned vedtog kommunalbestyrelsen at vedligeholdelsen af kommunale veje og stier uden for byerne fremover skal varetages samme entreprenør i en 15-årig periode. Hermed fastlægges et stabilt og fast defineret vedligeholdelsesniveau for disse veje og stier. Udbuddet blev vundet af Arkil, og på grund af kontraktens længde kan der afleveres 2,2 millioner kroner i årlige besparelser i dennes løbetid.

Øget pres på myndighedsområdet

Højkonjunkturen i samfundet har sag gang i byggeriet – også i Faaborg-Midtfyn Kommune. Det har givet flere bygge- og plansager, og kombineret med en øget personaleudskiftning og overgang til et nyt reglement for håndtering af byggesager er der desværre sket en væsentlig forøgelse af ventetiden på især byggesager. Der vil i 2019 være et stort fokus på at indhente efterslæbet, så vi igen bliver en af de hurtigste kommuner til at ekspedere byggesager.

Kommunale ejendomme forbedres og driften optimeres til glæde for borgere og ansatte

Renoveringen af Carl Nielsen skolen blev afsluttet i 2018, og med licitationer på renovering af Nordagerskolen og bygning af ny børnehave i Ringe er der skabt grundlag for realisering af disse projekter i 2019. Ejendomsdriften er i 2018 blevet optimeret gennem omlægninger af Teknisk service, så driftsbudgettet på dette område er kommet i balance uden at det har givet anledning til serviceforringelser.

Der har været anvendt en del ressourcer på projekt "Færre m²". Projekterne er ofte komplicerede og der er fortsat udfordringer med at høste de estimerede gevinster, men indsatsen forsætter i de kommende år.

Økonomi og Løn

Økonomi og Løn er en tværgående stabsfunktion, som varetager den overordnede løn- og økonomistyring for hele organisationen, herunder udarbejdelse af det årlige budget og regnskab, løbende budgetopfølgning samt understøttelse af centre, stabe og den enkelte institution i løn- og økonomispørgsmål. Herudover står staben for lønudbetaling, styring af kommunens likviditet og finansielle aktiver og passiver samt en række koordinerende opgaver inden for indkøb, befordring og ledelsesinformation.

Økonomi og Løn varetager i samarbejde med Borgerservice en række indsatser i forhold til at undgå socialt bedrageri, herunder fejludbetalinger og snyd med sociale ydelser. I 2018 har kontrolheden i Økonomi og Løn har afsluttet 27 sager. Der er primært tale om sager om kontanthjælp, resourceydelse og sygedagpenge. Årets afsluttede sager har givet en fremadrettet besparelse på 492.000 kr. og et tilbagebetalingskrav på 884.000 kr. Der udarbejdes en særskilt årsberetning for kontrolarbejdet.

Opgaven med at sikre at borgere og virksomheder betaler regninger fra kommunen varetages også i Økonomi og Løn. I 2018 er der opkrævet ejendomsskatter for i alt 140 mio. kr. og det er lykket at undgå store restancer. I september 2018 blev der rykket for manglende betaling på 2. rate. Restancen er siden faldet fra 3,3 mio. til 100.000 kr., hvilket blandt andet skyldes hurtig opfølgning, mulighed for at gøre udlæg i ejendom samt overførsel til advokat med henblik på tvangsauktion.

Særlige projekter i 2018

Vi arbejder løbende på at udvikle og forbedre vores økonomistyring, og i 2018 har der været et særligt fokus på effektivisering af kommunens indkøb. Projektet var en del af budgetforliget for 2018 og består af to indsatser: En bedre udnyttelse af eksisterende indkøbsaftaler og indgåelse af nye udbud af varer og tjenesteydelser, samt en øget professionalisering af indkøbsfunktionen og lavere indirekte udgifter. Målet var at finde effektiviseringer for i alt 7,5 mio. kr. i 2018.

For at få udmøntet effektiviseringen har der været iværksat en række aktiviteter, som skulle øge bevidstheden om at handle billigt og effektivt, herunder ledelsesinformation, sparringsbesøg hos de primære indkøbere på kommunens institutioner mv. samt implementering af nyt og bedre indkøbssystem.

Tiltagene har haft en effekt. På områder, hvor der er indkøbsaftaler, er andelen af indkøbene, som foretages på kommunens indkøbsaftaler, steget fra 80 % i 2017 til 88 % i 2018. I alt er der i 2018 iværksat tiltag

som i alt giver varige effektiviseringer for 6,2 mio. kr., hvoraf 3,8 mio. kr. dog først udmøntet pr. 1. januar 2019.

Politik og Strategi

Politik og Strategi varetager et bredt spektrum af opgaver inden for HR, forsikring, jura, kommunikation, udvikling, turisme, erhverv samt sekretærfunktion for direktion og det politiske niveau. I 2018 er det særligt følgende projekter og initiativer, der har været i fokus:

Ny udviklingsstrategi

Der er i Politik og Strategi brugt en del ressourcer i 2018 på processen med at revidere kommunens udviklingsstrategi, som også er kommunens planstrategi. Det politiske arbejde med denne startede på et kick off møde den 15. januar 2018 og gennem en række temamøder i løbet af året tog det konkret indhold i den nye udviklingsstrategi gradvist form. I efteråret inviterede kommunalbestyrelsen borgere og øvrige interessenter til at drøfte et udkast til en ny udviklingsstrategi på tre dialogmøder. Udviklingsstrategi for 2019-2030 "Sammen skaber vi det bedste sted" blev endeligt vedtaget den 18. februar 2019, og her defineres de høje ambitioner for kommunens udvikling som et attraktivt sted at leve og at flytte til. Strategiens overordnede mål er at øge tilfredsheden med livet blandt de borgere, der allerede bor i kommunen samt at tiltrække 3.000 flere borgere frem mod 2030. Kommunalbestyrelsen har dermed sat mål og retning for de kommende fire års udvikling.

Flere skal flytte til Faaborg-Midtfyn

Udviklingsstrategiens mål om at flere skal flytte til kommunen er afsæt for en række forskellige bosætningsinitiativer, som skal gøre potentielle tilflyttere opmærksomme på, hvad vores byer og lokalsamfund tilbyder. Traditionen tro startede årets bosætningsaktiviteter i april, da køerne på Søbysøgaard blev sluppet på græs. Det er en begivenhed, der altid trækker folk til, og i 2018 var 10.000 besøgende mødt op for at se de glade dyr boltre sig under fri himmel, og de fik positive budskaber med hjem om det at bo i lokalområdet. Senere på sæsonen brugte 60 engagerede ambassadører en weekend på at vise de overnattende gæster på Heartland Festival, hvilken hjælpsomhed og godt humør man møder i hjertelandet, og i august fik deltagerne i Sydflens Outdoor budskaber med hjem om, hvad vores kommune kan tilbyde folk, der gerne vil udfolde sig i naturen. Endelig afholdt borgmesteren sammen med medarbejdere fra Politik og Strategi velkomstmøder for tilflyttere i de tre egne.

Forsøg med borgerrådgiver er kommet godt fra start

Som et 3-årigt forsøg blev der den 1. juni 2018 ansat en borgerrådgiver, som skal medvirke til at styrke dialogen mellem borgere og kommune, og bidrage til at sikre borgernes retssikkerhed. Det er også en del af borgerrådgiverens funktion at sikre, at sagsbehandlingen i kommunen sker i overensstemmelse med gældende lovgivning, god forvaltningsskik og fastsatte retningslinjer. Alle kommunens borgere kan benytte borgerrådgiveren med 125 henvendelser fra borgere i de første 4 måneder, har borgerne taget godt imod dette tilbud.

Politikerne vil tættere på borgerne

Da den nye kommunalbestyrelse trådte til den 1. januar 2018 var der lavet et forarbejde af den tidligere kommunalbestyrelse i forhold til en ny politisk arbejdsform. Dette var så småt startet op i 2017, men kom for alvor i gang i 2018 med nedsættelse af § 17,4 udvalg om Fremtidens Folkeskole, Fremtidens mobilitet og Samarbejde med foreninger og haller. Ved at bruge denne type udvalg har kommunalbestyrelsen mulighed for at invitere eksperter og borgere helt ind i det politiske arbejdsrum. Kommunalbestyrelsens ønske om at komme tættere på borgerne har også været afsæt for en beslutning om et par gange om året at afholde det ordinære kommunalbestyrelsesmøde i et af kommunens lokalsamfund. Dette skete første gang den 12. november 2018, hvor kommunalbestyrelsesmødet blev afholdt i Ferritslev Fritidshus. Dermed fulgte kommunalbestyrelsen de gode erfaringer, der allerede var i Kultur- og Lokalsamfundsudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget, som også holder deres møder på henholdsvis lokale mødesteder og hos virksomheder, og benytter disse lejligheder til at komme i dialog med borgere og virksomheder.

Omstillingsparate arbejdspladser i trivsel

Politik og Strategi har i 2018 arbejdet målrettet på at understøtte realisering af organisationsstrategien, som bl.a. peger på, at Faaborg-Midtfyn Kommune skal gå fra at lave ting for borgerne til at lave ting sammen med borgerne, at skabe en ny balance hvor kommunen udvikler på det decentrale og bliver stærkere på det fælles samt på at udvikle en organisation med styrket evne til at være i forandringer. Blandt årets store indsatser var trivselsundersøgelsen, ny MED struktur og signaturprojektet Sammen Om Forandringer (SOFA).

Trivselsundersøgelsen blev gennemført i tredje kvartal 2018. Resultatet viste en stigende social kapital. I trivselsundersøgelsen 2018 målttes for første gang på ledernes trivsel, evnen til samskabelse samt det at være i og håndtere forandringer.

Af større indsatser i SOFA var en arbejdsmiljøkonference for hele MED-systemet samt lederudvikling på tværs af organisationen med afsæt i forandringsteori og praksis. Temaerne på arbejdsmiljøkonferencen var kompetenceudvikling af MED, forandringsteori og modeller samt opbygningen af og roller i MED systemet.

Endeligt indførte Faaborg-Midtfyn Kommune i 2018 et ekstra led i MED Systemet – Fælles MED. Fælles MED behandler emner på chefniveau, hvilket vil sige emner, hvor chefen for fagområdet har beslutningskompetencen. MED Systemet består herefter af Hovedudvalg, Fælles MED og Lokal MED.

Vores FMK binder organisationen sammen

Det nye intranet, Vores FMK, blev lanceret den 21. marts 2018. Med Vores FMK har vi fået en digital platform, som binder organisationen sammen, og en masse nye funktioner, der gør det tværfaglige samarbejde lettere. Som noget nyt kan alle medarbejdere bidrage med viden og nyheder, som kan målrettes, så intranettet bliver mere relevant for den enkelte. I samarbejdsrummene kan man dele dokumenter og viden med sine kolleger og en ny telefonbog gør det nemmere at finde en kollega. Weborganisationen, der består af 36 redaktører, holder intranettet opdateret og sørger for, at der ligger den information, som organisationen efterspørger. Medarbejderne ser på omkring 160.000 sider på intranettet hver måned.

Budget og regnskab

Regnskab 2018 i store træk

Faaborg-Midtfyn Kommune kom ud af 2018 med et overskud på driften på 130,2 mio. kr. Når udgifter til anlæg og jordforsyning er trukket fra, er resultatet et overskud på 49,6 mio. kr. Til sammenligning var der i 2017 et overskud på det skattefinansierede område på 1,8 mio. kr.

Det positive resultat skyldes primært, at salg af Naturgas Fyn indgår i regnskab 2018 med et provenu på 53,3 mio. kr. Fraregnes disse indtægter er resultatet af det skattefinansierede område et underskud på 3,7 mio. kr.

I det følgende vil en række centrale punkter i regnskabet, vores økonomistyring samt udvalgte rammevilkår blive gennemgået nærmere.

Nedenstående tabel sammenligner årets resultat med det oprindelige budget og det korrigerede budget. Det korrigerede budget svarer til det oprindelige budget tillagt de tillægsbevillinger, der er givet i løbet af året.

Regnskab 2018 Mio. kr.	Regnskab		Afvigelse til		Afvigelse til
	2018	Korr. budget	korr. Budget	opr. budget	opr. Budget
Indtægter i alt	3.251,4	3.250,3	1,1	3.276,4	-25,0
Driftsudgifter i alt	-3.181,4	-3.231,4	50,1	-3.198,3	17,0
Renter i alt	60,1	-4,7	64,8	-0,8	60,9
Resultat ordinær drift	130,2	14,2	116,0	77,3	52,9
Anlægsudgifter	-87,1	-103,8	16,8	-106,6	19,6
Jordforsyning (funktion 0.22)	6,5	0,2	6,2	-4,0	10,4
Resultat skattefinansierede område	49,6	-89,4	139,0	-33,3	82,9

Drift

Resultatet af den ordinære drift er forskellen på vores driftsudgifter og indtægter. Driftsudgifter er udgifter til den løbende drift af skoler, plejehjem mv. De primære indtægter stammer fra skatter, tilskud og mellemkommunal udligning. Resultatet er et overskud på 130,2 mio. kr., og det svarer til en forbedring i forhold til det korrigerede budget på 116,0 mio. kr. Der er primært to forklaringer; dels et mindreforbrug på driften og dels merindtægter under renter.

Merindtægterne under renter på i alt 64,8 mio. kr. skyldes primært, at kommunen har solgt sin andel i Naturgas Fyn. Det bogførte udbytte udgør 53,3 mio. kr.

Mindreforbruget på driften udgør 50,1 mio. kr. i 2018. Heraf er 14,2 mio. kr. et mindreforbrug på overførselsudgifter som kontanthjælp, dagpenge mv. Den resterende del af mindreforbruget på 35,9 mio. kr. vedrører primært en række politisk besluttede projekter, som ikke nåede at blive gennemført i 2018 og derfor søges overført til 2019. Til sammenligning var mindreforbruget fra 2017 til 2018 på 39,4 mio. kr.

Anlæg

En del af overskuddet på ordinær drift bruges til finansiering af anlæg. Anlæg er større renoveringer, ny- og ombygninger. Der er i 2018 gennemført anlæg for i alt 87,1 mio. kr.

Af større anlægsprojekter, som er gennemført i 2018, kan nævnes:

- Renoveringer/udbygninger for i alt 27,1 mio. kr. på kommunens skoler
- Renoveringer af idrætshaller for 7,7 mio. kr. og Faaborg Svømmehal for 4,9 mio. kr.
- Anlæggelse af cykelstier og trafiksikkerhedsforanstaltninger for 2,6 mio. kr.
- Etablering/renovering af moler og kajanlæg for 8,7 mio. kr.
- Nye busstoppesteder på Banegårdspladsen for 6,7 mio. kr.
- By- og områdefornyelse for 3,5 mio. kr.

Der overføres budget til anlægsprojekter fra 2018 til 2019 for i alt 71,4 mio. kr. Det vedrører projekter som af forskellige grunde er blevet forsinket, og som derfor overføres til 2019. En del af denne overførsel, svarende til 46,1 mio. kr., blev allerede besluttet på kommunalbestyrelsens møde den 12. november 2018. Til sammenligning blev der fra 2017 til 2018 overført ubrugte anlægsmidler for i alt 56,7 mio. kr.

Overholdelse af service- og anlægsrammerne

I den årlige økonomiaftale mellem KL og regeringen udmeldes en samlet ramme for kommunernes serviceudgifter samt en samlet ramme for kommunernes bruttoanlægsudgifter.

Servicerammen beregnes med udgangspunkt i den fastsatte serviceramme for det indeværende budgetår, som korrigeres for ændrede løn- og prisforudsætninger samt enkelte andre forhold, som fremgår af økonomiaftalen. Hvis kommunerne under ét overskrider servicerammen, vil de blive mødt med økonomiske sanktioner. Tilsvarende har Folketinget mulighed for at udstede sanktioner, hvis kommunerne overskrider anlægsrammen. Begge rammer er derfor vigtige fokuspunkter i løbet af et regnskabsår samt til den endelige regnskabsopgørelse.

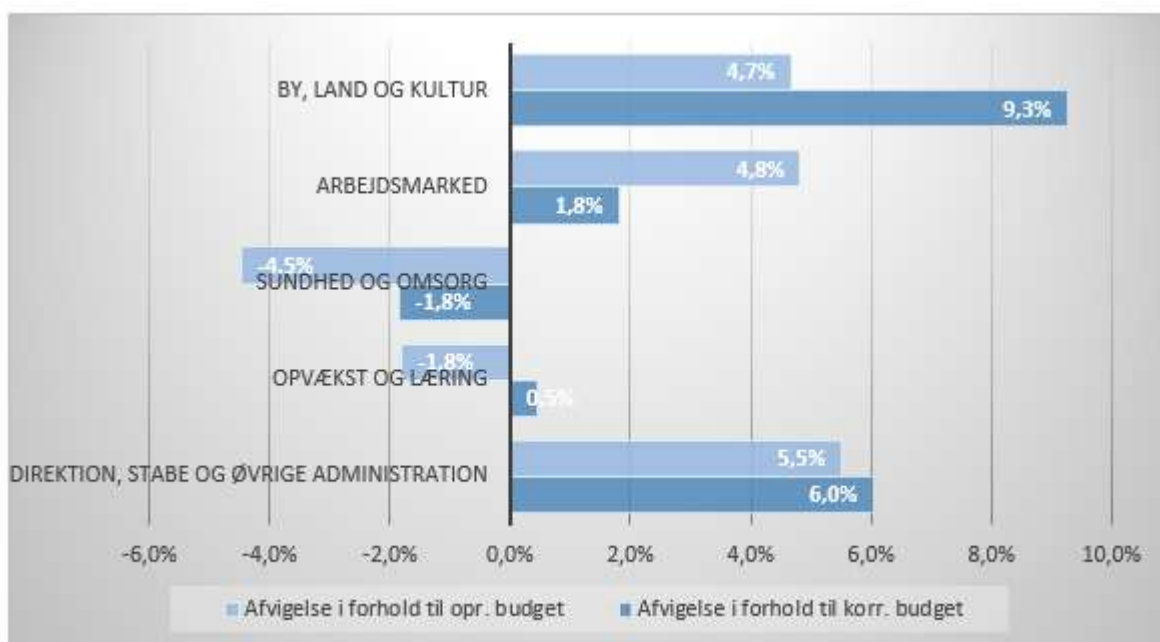
Faaborg-Midtfyn Kommunes serviceramme udgør 2.223,3 mio. kr. i 2018. Med et forbrug på 2.241,3 mio. kr. ligger vi 18 mio. kr. over rammen. Det er endnu uvist om kommunerne overskrider den samlede serviceramme, og om regnskabssanktionen i givet fald vil blive taget i anvendelse. I regnskab 2017 lå vi over rammen med 16,1 mio. kr. Her var de samlede kommunale serviceudgifter under rammen og derfor undgik vi en sanktion.

I 2018 udgør anlægsrammen 117,1 mio. kr. Faaborg-Midtfyn Kommune har brutto haft anlægsudgifter i 2018 for 100,7 mio. kr. Det svarer til et mindreforbrug i forhold til rammen på 16,4 mio. kr.

Mer- og mindreforbrug på velfærdsområderne

Nedenstående diagram viser de enkelte fagområders afvigelser i forhold til det korrigerede driftsbudget. Sundhed og Omsorg samt Opvækst og Læring har et merforbrug i forhold til det oprindelige budget. Sundhed og Omsorg har endvidere et merforbrug i forhold til korrigeret budget på 1,8 pct. eller 17,5 mio. kr. Øvrige områder har mindreforbrug både i forhold til oprindeligt og korrigeret budget.

Forskel i pct. mellem regnskab og korrigeret budget – pr. bevilling (positiv værdi svarer til mindreforbrug)

Bevillingsområdernes mer- eller mindreforbrug er kort beskrevet i nedenstående afsnit.

Direktion, stabe og øvrig administration har et samlet mindreforbrug på 24,3 mio. kr. Overskuddet er primært et resultat af overskud på en række disponerede puljer. Der er således et mindreforbrug på midler til arkivering, forsikringspuljen, projekt automatisk dørkontrol, projekt Sammen Om Forandringer og et godt Arbejds miljø (SOFA), It-udgifter, tjenestemandsforsikringer samt en række andre mindre projekter.

Arbejds marked har et mindreforbrug på i alt 14 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette fordeler sig på et mindreforbrug på 14,3 mio. kr. til overførselsudgifter og et merforbrug på 0,3 mio. kr. til serviceudgifter.

Opvækst og Læring har et mindreforbrug på 3,8 mio. kr. Det består af merforbrug på de decentrale institutioner på 1 mio. kr. og et mindreforbrug i centeret på 4,8 mio. kr. Mindreforbruget i centeret består af et merforbrug på sårbare børn og unge, som dog mere end opvejes af et mindreforbrug på undervisnings- og dagtilbudsområdet. Mindreforbrug på undervisning og dagtilbud udgør 7,3 mio. kr. og vedrører bl.a. tilskud til private institutioner, ungdomsuddannelser, specialindsatser, specialskoletilbud, kompetenceudvikling samt diverse projekter som søges overført. Merforbruget til sårbare børn og unge på i alt 3,4 mio. kr. vedrører anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

By, Land og Kultur har et mindreforbrug på 25,9 mio. kr. Det er et resultat af merudgifter på nogle områder, der dog mere end opvejes af mindreudgifter på andre områder. Der er merudgifter på vintertjenesten på 1 mio. kr. og samlede merudgifter til el, vand og varme på 1,5 mio. kr. Der er mindreudgifter til en række planlagte projekter, som ikke er blevet fuldt gennemført i 2018. Det drejer sig bl.a. om reetablering efter opgravninger, vandløb, mobilitetsprojekt, grundvandsbeskyttelse, energimærkning, omdannelse af slagteri-grund og samlet havneudvikling, masterplan Nr. Søby/Nr. Lyndelse, byforskønnelse, Områdefornyelse Nr. Broby/Brobyværk, Øhavsmuseet, lokaletilskud samt en række mindre projekter.

Sundhed og Omsorg har et merforbrug på 17,5 mio. kr. Størstedelen af merforbruget (10,5 mio. kr.) stammer fra centeret. Det vedrører primært den kommunale medfinansiering samt merudgifter til midlertidige botilbud efter SEL § 107. De decentrale enheder under Sundhed og Omsorg har et merforbrug på 7 mio. kr. Det stammer primært fra hjemmeplejen, sygeplejen, plejehjemmene samt Træning, Aktivitet og Rehabilitering.

Økonomisk politik og styring

Kommunalbestyrelsen vedtog den 12. december 2016 en økonomisk politik med følgende målsætninger:

- Den langfristede gæld må ikke overstige 10.000 kr. pr. indbygger
- Den gennemsnitlige likviditet i henhold til kassekreditreglen skal være minimum 3.000 kr. pr. indbygger
- Det aktuelle budget må ikke overstige det oprindelige budget tillagt drifts- og anlægsoverførsler fra det foregående år samt eksternt finansierede bevillinger (dvs. tilskud fra fonde mv.).

Likviditet

Den gennemsnitlige likviditet har hen over året ligget mellem 483 og 487 mio. kr. Målsætningen er, at den skal ligge på et niveau, der svarer til minimum 3.000 kr. pr. indbygger. Ultimo 2018 var indbyggertallet 51.814 borgere og det svarer til, at der skal være minimum 155,4 mio. kr. i kassen. Målsætningen er dermed opfyldt. Det skal dog bemærkes, at vi som følge af salg af FFV El og FFV Energi skal afregne en afgift til staten på i alt 123,6 mio. kr., hvoraf en del er afregnet i 2018. Fratrækkes den midlertidige ekstra likviditet, har den gennemsnitlige likviditet varieret fra 365 til 391 mio. kr.

Gæld

Den langfristede gæld er ultimo 2018 opgjort til 473,2 mio. kr. eksklusive ældreboliger og lån til byfornyelse. Ultimo 2018 var der 51.814 borgere i kommunen, og dermed må gælden maksimalt udgøre 518,1 mio. kr. Målsætning om en langfristet gæld på maksimalt 10.000 kr. pr. borger er med andre ord opfyldt.

Medregnes lån til ældreboliger, byfornyelse samt finansielt leasede aktiver udgør den samlede langfristede gæld 503,4 mio. kr., hvilket er ca. 9.532 kr. pr. indbygger. Til sammenligning udgør den gennemsnitlige langfristede gæld for kommunerne i hele landet 14.372 kr. pr. indbygger pr. 1. januar 2018.

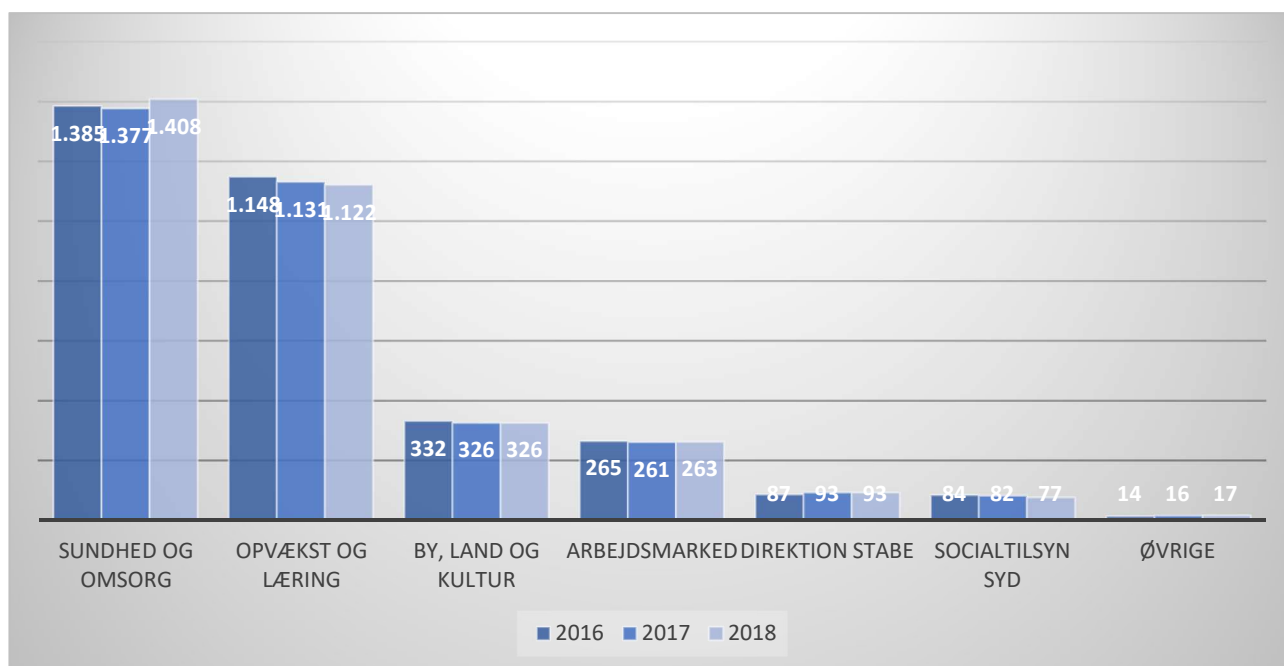
Tillægsbevillinger

Der gives primært tillægsbevillinger til driften i forbindelse med de kvartalsvise budgetopfølgninger. Ved de tre budgetopfølgninger i 2018 samt ved sager i kommunalbestyrelsen i løbet af 4. kvartal 2018 er der samlet givet tillægsbevillinger til kassen for i alt 10,3 mio. kr. Kommunens økonomiske politik om, at det aktuelle budget ikke må overstige det oprindelige budget tillagt drifts- og anlægsbevillinger fra det foregående år samt eksternt finansierede bevillinger er dermed opfyldt.

Personale

Omkostninger til aflønning af personale udgjorde 49 pct. af de samlede driftsudgifter i 2018. Det er på niveau med andelen i regnskab 2017. I forhold til 2017 er det samlede antal årsværk i kommunen steget med 20. Antallet af ansatte er fortsat størst indenfor kommunens store velfærdsområder. Udviklingen fremgår af nedenstående figur.

Antallet af ansatte omregnet til fuldtidsansatte 2016 - 2019

Kilde: KRL

De største enkeltstående overenskomstgrupper er social- og sundhedspersonalet, som udgør ca. 21,5 % af kommunens faste månedslønnede personale, efterfulgt af lærere m.fl. i folkeskolen, som udgør 13 % og administration og it m.v., som udgør 9,5 % af kommunens faste månedslønnede personale.

Alder og Køn

Det kommunale område har traditionelt set flere kvinder end mænd ansat. Dette afspejler sig også i Faaborg-Midtfyn Kommune, hvor ca. 4 ud af 5 ansatte er kvinder. Der har samlet set ikke været udsving i fordelingen mellem mænd og kvinder de seneste 3 år.

Gennemsnitsalderen for ansatte udviser en svag stigende tendens fra 2016 til 2018. Gennemsnitsalderen er 48 år ved udgangen af 2018.

	2016			2017			2018		
	Kvinder	Mænd	Total	Kvinder	Mænd	Total	Kvinder	Mænd	Total
Gns.-alder FMK	47	48	47	47	48	47	47	48	48

Kilde: KRL

Lønudvikling

Lønudviklingen dækker over både den centralt aftalte overenskomstudvikling og resultatet af de lokale løn-aftaler. Det fremgår af nedenstående tabel, at mænd samlet set som gruppe steg mere i løn i 2018 end kvinder.

Køn	Gns. månedsløn dec. 2016	Gns. månedsløn dec. 2017	Gns. månedsløn dec. 2018	Lønudvikling procent 2016	Lønudvikling procent 2017	Lønudvikling procent 2018
Mænd	38.671	39.029	40.017	3,6	2,0	3,6
Kvinder	35.453	35.787	36.680	3,4	2,1	2,9

Kilde: KRL marts 2019

Note: oversigten viser medarbejdere ansat i samme stilling dec. 2015-2016, dec. 2016-2017 og dec. 2017-2018.

Personaleomsætning

Personaleomsætning beregnes ud fra antal fratrædelser i forhold til ansatte medarbejdere. Der beregnes på baggrund af månedslønnet personale.

Personaleomsætningen er samlet set faldet i Faaborg-Midtfyn Kommune i 2018 til 15,64 % i perioden december 2017 til december 2018. Kommunerne har på landsplan et gennemsnit på 12,4 % i samme periode.

	2016	2017	2018
Personaleomsætning Faaborg-Midtfyn Kommune	15,74%	16,33%	15,64%

Kilde: KRL

Trivsel

Faaborg-Midtfyn Kommune gennemførte i 2018 en trivselsundersøgelse for tredje år i træk. For første gang blev lederne spurgt til deres trivsel. Trivselsundersøgelsen i 2018 havde den højeste svarprocent gennem de seneste 3 år.

Medarbejdere	2016	2017	2018
Svarprocent	74 %	72 %	77%
Social kapital	11,3	11,0	11,4
Tilfredshed	78 %	74 %	78%

Trivselsundersøgelsen måler på graden af social kapital i organisationen, som et udtryk for medarbejdernes trivsel og tilfredshed. Både den sociale kapital og tilfredsheden steg i 2018. Der var i 2018 en social kapital på 11,4 samt en tilfredshed på 78 %.

Ledernes sociale kapital og tilfredshed var samlet set 12,6 og 85 %.

Ledere	2018
Svarprocent	95%
Social kapital	12,6
Tilfredshed	85%

Det samlede resultat af trivselsundersøgelsen 2018 var fremgang i den sociale kapital, tilfredshed og svarprocent. Svarprocenten var den højeste siden 2007.

Nedenstående tabel viser trivselsundersøgelsens resultater for de enkelte områder.

Område	Svarprocent			Social Kapital			Tilfredshed generelt		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Sundhed og Om-sorg	74%	70%	80%	11,4	10,9	11,4	81%	71%	77%
By, Land og Kultur	70%	67%	73%	10,6	11	11,2	76%	82%	78%
Opvækst og Læ- ring	74%	73%	72%	11,6	11,1	11,5	77%	75%	80%
Politik og Strategi	81%	78%	95%	12,0	11,3	12,3	81%	69%	85%
Arbejdsmarked	70%	78%	78%	10,7	10,9	11,7	72%	71%	80%
Økonomi og Løn	91%	76%	88%	10,9	12,1	11,6	78%	81%	83%
Socialtilsyn Syd			79%			10,8			63%
Fælles Indkøb			100%			13,5			100%

Fravær

Kommunerne og Regionernes Løndatakontor (KRL) publicerer sygefraværdata, som kommunerne kan bruge til at sammenligne sig på tværs af kommuneskæl. KRL sygefraværdata for 2018 publiceres først i maj 2019. I nedenstående tabel er udviklingen i Faaborg-Midtfyn Kommunes sygefravær angivet med data trukket direkte fra kommunens løndatabase. Der er forskel på opgørelsen af fraværdata i KRL og kommunens løndatabase, men udviklingen i sygefraværprocenten i tabellen må forventes at afspejle sig i sygefraværstallene fra Kommunerne og Regionernes Løndatakontor i maj.

Et stigende sygefravær fra 2015 til 2017 er i 2018 vendt med et mindre fald i sygefravær på 0,2 procentpoint.

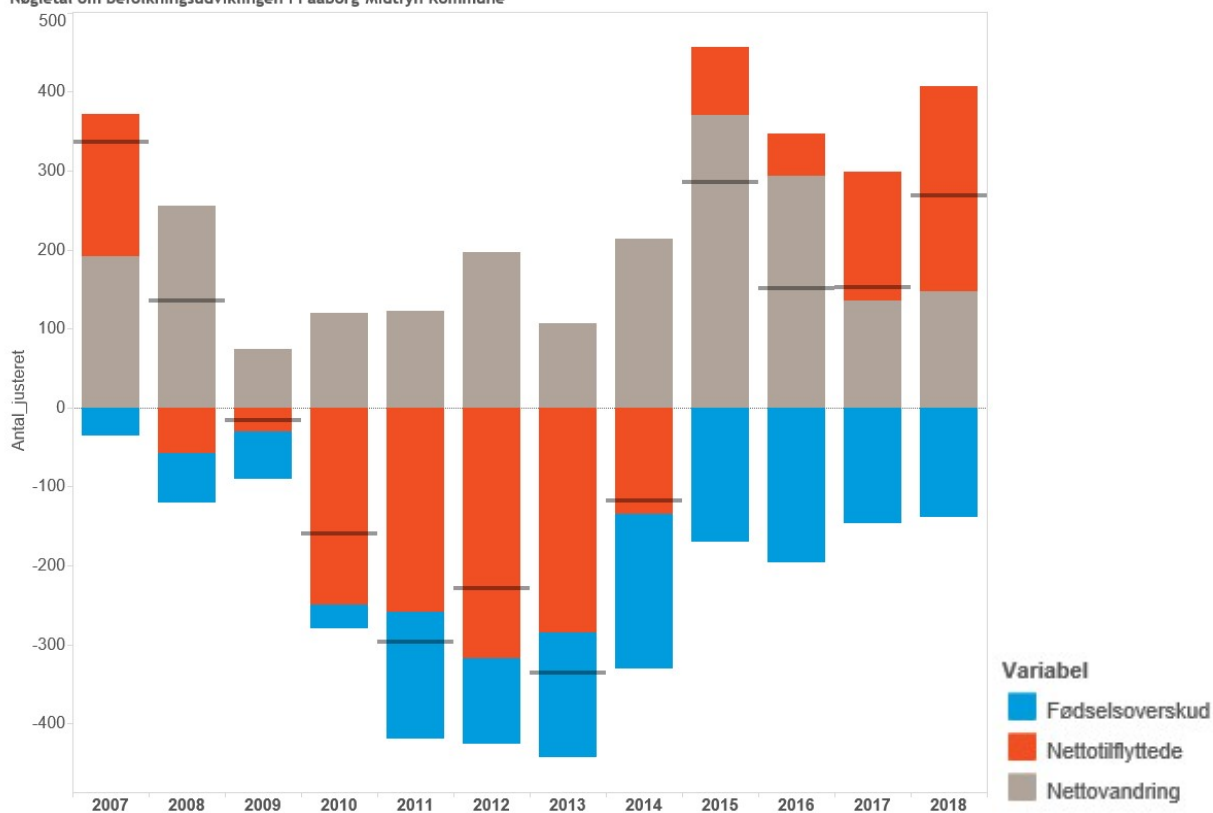
	2015	2016	2017	2018
Sundhed og Omsorg	6,5%	7,0%	7,8%	7,5%
Opvækst og Læring	5,6%	5,3%	5,4%	5,3%
By, Land og Kultur	5,0%	5,0%	4,8%	4,1%
Arbejdsmarked	6,1%	6,4%	6,0%	5,9%
Politik og Strategi	3,0%	3,2%	3,2%	2,9%
Økonomi og Løn	2,0%	1,5%	1,8%	3,1%
Fællesindkøb Fyn	1,7%	3,3%	5,3%	5,0%
Socialtilsyn Syd	3,7%	5,7%	6,9%	3,9%
Total	5,9%	6,0%	6,2%	6,0%

Rammevilkår

Udviklingen i antallet af indbyggere er et vigtigt rammevilkår for en kommune, fordi antallet af indbyggere er afgørende for både udgifts- og indtægtsniveau. Det har selvfølgelig betydning for økonomien, hvordan befolkningen fordeler sig på de forskellige aldersgrupper. Det faktiske befolkningstal pr. 1. januar 2019 er på 51.814 borgere, hvilket svarer til en stigning fra 2018 til 2019 på 0,5 pct. eller 276 borgere. Udviklingen på landsplan har været lidt mindre gunstig, idet der har været en vækst på 0,4 pct.

Figuren illustrerer udviklingen i de seneste 12 år.

Nøgletal om befolkningsudviklingen i Faaborg-Midtfyn Kommune

Kilde: COWIs demografiske vidensbank (www.folketal.dk)

Den samlede ændring i befolkningstallet er illustreret med den sorte streg. Den samlede befolkningsudvikling svarer til summen af de tre, farvede søjler (fødselsbalance, nettotilflyttede og nettoindvandrede).

Som det fremgår af figuren, har nettoindvandringen været positiv i alle årene. Nettotilflytningen fra andre kommuner har i perioden 2008-2014 været negativ, men er positiv i 2015-2018. Forholdet mellem antal døde og fødte (fødselsbalancen) er negativ i alle årene.

Eftersom kommunens fødselsbalance er negativ, så vil en tilvækst i befolkningstallet afhænge af tilflyttede.

Driftsregnskab på delegeret bevillingsniveau

Noter	Regnskabsopgørelse i 1.000 kr. (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
1	Skatter	2.194.327	2.193.342	2.193.342
	Generelle tilskud mv.	1.057.107	1.056.945	1.083.089
	Indtægter i alt	3.251.434	3.250.288	3.276.432
Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Direktionen	-10.174	-9.878	-15.421
2	Opvækst og Læring	-855.774	-856.274	-835.582
3	Sundhed og Omsorg	-992.942	-974.070	-949.000
4	Arbejdsmarked	-855.773	-870.691	-886.910
5	By, Land og Kultur	-317.083	-348.128	-323.880
6	Politik og Strategi	-90.093	-111.692	-90.745
7	Økonomi og Løn*)	-59.515	-60.708	-96.792
	Driftsudgifter i alt	-3.181.354	-3.231.441	-3.198.331
	Driftsresultat før finansiering	70.081	18.847	78.101
	Renter mv.	60.124	-4.664	-788
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRK-SOMHED	130.204	14.183	77.313
9/10	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Byudvikling, miljø og trafik	-34.171	-42.133	-30.992
	Undervisning og Kultur	-42.759	-44.436	-50.856
	Sundhedsområdet	0	0	0
	Sociale opgaver og beskæftigelse	-7.537	-12.563	-21.672
	Administration	-2.587	-4.692	-3.100
	Anlægsudgifter i alt	-87.054	-103.824	-106.620
11	Jordforsyning			
	Salg af jord	10.295	8.476	9.026
	Køb af jord inkl. byggemodning	-3.818	-8.238	-12.977
	Jordforsyning i alt	6.477	238	-3.951
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OM-RÅDE	49.627	-89.403	-33.258
	B. RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHE- DER	3.645	0	0
12	C. RESULTAT I ALT (A + B)	53.272	-89.403	-33.258

Udgifter er angivet med (-)

*) I det oprindelige budget under Økonomi er der indeholdt en pulje til driftsoverførsler fra 2017 på 20,478 mio. kr.

Driftsregnskab på udvalgsniveau

Noter	Regnskabsopgørelse i 1.000 kr. (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
	A. Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Skatter	2.194.327	2.193.342	2.193.342
	Generelle tilskud mv.	1.057.107	1.056.945	1.083.089
	Indtægter i alt	3.251.434	3.250.288	3.276.432
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Teknik- og miljøudvalget	-96.527	-101.487	-99.896
	Opvækst- og Læringsudvalget	-855.882	-853.618	-835.603
	Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	-85.034	-95.770	-81.769
	Sundheds- og Omsorgsudvalget	-1.638.275	-1.621.937	-1.622.722
	Arbejdsmarkedsudvalget	-92.332	-103.455	-107.700
	Økonomiudvalget	-413.303	-455.174	-450.642
	Driftsudgifter i alt	-3.181.354	-3.231.441	-3.198.331
	Driftsresultat før finansiering	70.081	18.847	78.101
	Renter mv.	60.124	-4.664	-788
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRK-SOMHED	130.204	14.183	77.313
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Teknik- og miljøudvalget	-24.851	-27.635	-28.752
	Opvækst- og Læringsudvalget	-28.160	-32.298	-40.590
	Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	-18.735	-18.378	-21.960
	Sundheds- og Omsorgsudvalget	-4.762	-5.789	-14.372
	Arbejdsmarkedsudvalget	-0	0	0
	Økonomiudvalget	-10.547	-19.724	5.421
	Anlægsudgifter i alt	-87.054	-103.824	-106.620
	Jordforsyning			
	Salg af jord	10.295	8.476	9.026
	Køb af jord inkl. byggemodning	-3.818	-8.238	-12.977
	Jordforsyning i alt	6.477	238	-3.951
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OM-RÅDE	49.627	-89.403	-33.258
	B. RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHE- DER	3.645	0	0
	C. RESULTAT I ALT (A + B)	53.272	-89.403	-33.258

Udgifter er angivet med (-)

Driftsregnskab på bevillingsniveau

Noter	Regnskabsopgørelse i 1.000 kr. (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Regnskab 2018	Tillægs- bevillinger	Budget 2018
	A. Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Skatter	2.194.327	0	2.193.342
	Generelle tilskud mv.	1.057.107	-26.144	1.083.089
	Indtægter i alt	3.251.434	-26.144	3.276.432
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Direktionen	-375.929	668	-400.648
	Opvækst og Læring	-821.625	-18.320	-807.126
	Sundhed og Omsorg	-967.736	-23.814	-926.430
	Arbejdsmarked	-759.325	24.549	-797.826
	By, Land og Kultur	-254.077	-12.877	-266.301
	Politik og Strategi	-2.662	-2.924	0
	Driftsudgifter i alt	-3.181.354	-32.719	-3.198.331
	Driftsresultat før finansiering	70.081	-58.863	78.101
	Renter mv.	60.124	-3.876	-788
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRK-SOMHED	130.204	-62.739	77.313
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Byudvikling, miljø og trafik	-34.171	-11.141	-30.992
	Undervisning og Kultur	-42.759	6.420	-50.856
	Sundhedsområdet	0	0	0
	Sociale opgaver og beskæftigelse	-7.537	9.109	-21.672
	Administration	-2.587	-1.592	-3.100
	Anlægsudgifter i alt	-87.054	2.796	-106.620
	Jordforsyning			
	Salg af jord	10.295	-550	9.026
	Køb af jord inkl. byggemodning	-3.818	4.347	-12.977
	Jordforsyning i alt	6.477	3.797	-3.951
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OM-RÅDE	49.627	-56.146	-33.258
	B. RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHE- DER	3.645	0	0
	C. RESULTAT I ALT (A + B)	53.272	-56.146	-33.258

Udgifter er angivet med (-)

Balance

Noter	Balance i 1.000 kr.	Ultimo 2018	Ultimo 2017
	AKTIVER		
13	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	218.886	184.599
	Bygninger	681.782	730.851
	Tekniske anlæg mv.	103.975	112.882
	Inventar	19.876	22.817
	Anlæg under udførelse	130.511	120.234
	I alt	1.155.030	1.171.383
	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
14	Aktier og andelsbeviser m.v.	919.342	955.438
15	Langfristede tilgodehavender	306.162	292.100
	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-11.863	-8.218
	I alt	1.213.641	1.239.320
	ANLÆGSAKTIVER I ALT	2.368.671	2.410.703
	OMSÆTNINGSAKTIVER – VAREBEHOLDNINGER	0	0
	OMSÆTNINGSAKTIVER – FYSISKE ANLÆG TIL SALG	92.543	92.881
16	OMSÆTNINGSAKTIVER – TILGODEHAVENDER	206.154	187.912
	OMSÆTNINGSAKTIVER – VÆRDIPAPIRER	12.320	12.320
	OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	311.017	293.113
17	LIKVIDE BEHOLDNINGER	331.904	358.567
	AKTIVER I ALT	3.011.592	3.062.383

Negative tal er lig gæld

Noter	Balance i 1.000 kr.	Ultimo 2018	Ultimo 2017
PASSIVER			
18	EGENKAPITAL		
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-10.871	-10.582
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.236.702	-1.253.683
	Reserve for opskrivninger	0	0
	Balancekonto	-114.240	-216.332
	I alt	-1.361.813	-1.480.596
19	HENSATTE FORPLIGTIGELSER	-472.518	-388.404
20	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-503.440	-523.653
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.	-91.399	-108.095
21	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-582.422	-561.635
	PASSIVER I ALT	-3.011.592	-3.062.383

Negative tal er lig gæld

Herudover indgår følgende noter:

Note 8 – Personaleoversigt

Note 22 – Kautions- og garantiforpligtigelser

Note 23 – SWAP-aftaler

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1 – Skatter, tilskud og udligning

Skatter og generelle tilskud (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
Kommunal indkomstskat	2.032.566	2.032.606	2.032.606
Selskabsskat	19.700	19.700	19.700
Anden skat pålignet visse indkomster	512	302	302
Grundskyld	140.365	139.534	139.534
Anden skat på fast ejendom	1.184	1.200	1.200
Samlede skatter i alt	2.194.327	2.193.342	2.193.342
Udligning og generelle tilskud	870.084	870.436	891.840
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	-21.600	-21.588	-21.588
Kommunale bidrag til regionerne	-6.804	-6.802	-6.802
Særlige tilskud	215.721	214.432	219.172
Generelle tilskud i alt	1.057.401	1.056.478	1.082.622
Refusion af købsmoms	-294	467	467
Skatter og generelle tilskud m.v. i alt	3.251.434	3.250.288	3.276.432

Udgifter er angivet med (-)

Note 2 – Opvækst og Læring

Opvækst og Læring (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
03.22.01 Folkeskoler	-257.116	-252.715	-231.986
03.22.02 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	-8.263	-11.315	-22.679
03.22.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	-10.249	-10.046	-7.772
03.22.05 Skolefritidsordninger	-23.832	-25.178	-23.649
03.22.06 Befordring af elever i grundskolen	-12.428	-11.115	-11.541
03.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud	-658	-1.506	-1.506
03.22.08 Kommunale specialskoler og interne skoler	-54.329	-54.888	-62.881
03.22.09 Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	-635	-1.879	-1.578
03.22.10 Bidrag til statslige og private skoler	-79.233	-79.023	-77.648
03.22.12 Efterskoler og ungdomskostskoler	-12.003	-12.110	-12.029
03.22.14 Ungdommens Uddannelsesvejledning	-2.969	-3.463	-3.472
03.30.44 Produktionsskoler	-3.544	-4.327	-5.721
03.30.45 Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	-95	-523	-523
03.38.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	-299	0	0
03.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	-15.515	-15.338	-14.341
03.38.78 Kommunale tilskud til selvejende uddannelsesinst.	-74	-337	-337
04.62.85 Kommunal tandpleje	-17.645	-18.018	-17.699
04.62.89 Kommunal sundhedstjeneste	-10.192	-10.993	-8.963
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	5.188	2.631	2.631
05.25.10 Fælles formål	-20.505	-17.155	-21.663
05.25.11 Dagpleje	-48.300	-49.625	-46.358
05.25.14 Daginstitutioner (inst. kun for børn indtil skolestart)	-70.252	-73.817	-65.646
05.25.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	-1	0	0
05.25.19 Tilskud til privat institutioner, privat dagpleje	-36.789	-38.790	-38.790
05.28.20 Opholdssteder for børn og unge	-25.499	-16.083	-16.085
05.28.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	-53.018	-50.907	-48.731
05.28.22 Plejefamilier	-42.117	-44.035	-44.126
05.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge	-13.532	-14.433	-13.421
05.28.24 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge	-1.691	-2.377	-2.377
05.28.25 Særlige dagtilbud og særlige klubber	-1.100	-1.056	-1.056
05.38.42 Botilbud for pers. med særlige sociale problemer	-4	0	0
05.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger	0	0	-149
05.57.72 Sociale formål	-4.818	-6.843	-6.848
05.72.99 Øvrige sociale formål	-109	-182	-182
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger	-8.149	-4.988	-3.886
06.45.58 Det specialiserede børneområde	-25.999	-25.840	-24.570
Opvækst og Læring, i alt	-855.774	-856.274	-835.582

Udgifter er angivet med (-)

Note 3 – Sundhed og Omsorg

Sundhed og Omsorg (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
00.25.19 Ældreboliger	-469	-1.140	-1.140
02.32.31 Busdrift	-2.757	-3.179	-3.030
03.22.17 Specialpædagogisk bistand til voksne	-2.366	-2.445	-2.080
03.30.46 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	-10.685	-11.249	-11.001
04.62.81 Aktivitetsbestemt medfinan. af sundhedsvæsenet	-213.042	-202.613	-202.611
04.62.82 Kommunal genoptræning og vedligeh.stræning	-37.027	-38.860	-38.327
04.62.84 Vederlagsfri behandling hos fysio terapeut	-9.486	-8.404	-8.524
04.62.85 Kommunal tandpleje	-1.252	-1.454	-1.454
04.62.88 Sundhedsfremme og forebyggelse	-5.209	-4.344	-4.727
04.62.90 Andre sundhedsudgifter	-2.526	-3.432	-2.733
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	8.496	8.840	8.840
05.25.10 Fælles formål	-1.723	-1.723	-3.440
05.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge	-1.777	-2.397	-2.160
05.28.24 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge	0	0	-1.050
05.30.26 Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre	-121.057	-118.769	-139.638
05.30.27 Pleje og omsorg mv. af primært ældre	-172.173	-176.140	-168.531
05.30.28 Hjemmesygepleje	-84.102	-81.617	-42.471
05.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud	-16.397	-14.695	-14.471
05.30.31 Hjælpe midler, forbrugsgode, boligindretning til ældre	-12.541	-12.508	-21.764
05.30.36 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign.	-1.964	-2.024	-2.020
05.32.32 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	-1	0	0
05.38.38 Personlig og praktisk hjælp og madservice til personer med handicap	-5.929	-7.578	-13.070
05.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap	-59.991	-60.698	-53.073
05.38.40 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	-265	-171	-171
05.38.41 Hjælpe midler, forbrugsgode, boligindretning til handic.	-12.463	-13.730	-4.400
05.38.42 Botilbud for pers. med særlige sociale problemer	-1.388	-1.968	-1.968
05.38.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede	-3.528	-3.182	-3.145
05.38.45 Behandling af stofmisbruger	-7.458	-7.318	-7.069
05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	-49.568	-68.765	-52.657
05.38.51 Botilbudslignende tilbud	-57.786	-34.500	-57.993
05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	-37.010	-28.628	-23.546
05.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger	-4.985	-4.601	-4.581
05.38.54 Særlige pladser på psykiatrisk afdeling (§ 238 a)	-856	0	0
05.38.58 Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	-4.819	-5.190	-5.519
05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	-29.909	-31.863	-33.007
05.57.72 Sociale formål	-1.299	-1.350	-1.350
05.72.99 Øvrige sociale formål	-2.424	-2.550	-2.550
06.42.42 Kommissioner, råd og nævn	-255	-292	-212
06.45.5. Sekretariat og forvaltninger	-1.992	-1.926	-2.434
06.45.57 Voksen-, ældre- og handicapområdet	-22.959	-21.607	-19.923
Sundhed og Omsorg, i alt	-992.942	-974.070	-949.000

Udgifter er angivet med (-)

Note 4 – Arbejdsmarked

Arbejdsmarked (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
00.25.11 Beboelse	-5.364	-5.594	-4.097
03.30.44 Produktionsskoler	-491	-485	-485
04.62.90 Andre sundhedsudgifter	-3.506	-3.135	-3.135
05.32.31 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning til ældre	-9.204	-8.912	-8.968
05.38.41 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning til handic.	-8.656	-7.861	-7.911
05.46.60 Integrationsprogram og introduktionsforløb m.v.	12.749	10.122	6.975
05.46.61 Kontanthj. til udlændinge omfattet af integrationsprog.	-15.143	-17.854	-18.654
05.48.66 Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014 eller senere	-25.724	-27.778	-27.778
05.48.67 Personlige tillæg m.v.	-6.191	-6.857	-6.857
05.48.68 Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	-202.093	-201.586	-199.586
05.57.71 Sygedagpenge	-59.707	-60.827	-60.827
05.57.72 Sociale formål	-1.760	-1.711	-1.711
05.57.73 Kontant- og uddannelseshjælp	-81.907	-81.750	-79.750
05.57.74 Kontanthjælp vedr. visse grupper af flygtninge	0	-6	0
05.57.75 Afløb og tilbagebetalinger mv. vedr. aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	4	0	0
05.57.76 Boligydelser til pensionister – kommunal medfinans	-24.350	-23.849	-23.849
05.57.77 Boligsikring – kommunal medfinansiering	-16.639	-15.591	-15.591
05.57.78 Dagpenge til forsikrede ledige	-82.785	-84.085	-87.961
05.58.80 Revalidering	-11.486	-11.890	-14.390
05.58.81 Løn tilskud m.v. til personer i fleksjob	-68.740	-71.383	-78.383
05.58.82 Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	-84.481	-83.992	-91.827
05.58.83 Ledighedsydelse	-21.640	-22.097	-22.097
05.68.90 Driftsudgifter til den kommunale besk.indsats	-24.418	-27.604	-29.350
05.68.91 Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	-6.271	-6.865	-6.865
05.68.95 Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning	-363	-1.249	-1.230
05.68.97 Seniorjob til personer over 55 år	-8.835	-9.080	-10.830
05.68.98 Beskæftigelsesordninger	-2.259	-1.230	-2.542
05.72.99 Øvrige sociale formål	-65	-127	-127
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger	-33.782	-36.502	-34.614
06.45.53 Jobcentre	-48.489	-46.543	-45.941
06.45.59 Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	-14.188	-14.377	-8.536
06.48.60 Diverse indtægter og udgifter efter forsk. love	11	7	7
Arbejdsmarked, i alt	-855.773	-870.691	-886.910

Udgifter er angivet med (-)

Note 5 – By, Land og Kultur

By, Land og Kultur (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
00.25.10 Fælles formål	-4.283	-7.760	-4.897
00.25.11 Beboelse	721	555	424
00.25.13 Andre faste ejendomme	-3.568	-2.971	-2.979
00.25.15 Byfornyelse	-7.368	-20.152	-15.406
00.25.18 Driftssikring af boligbyggeri	-312	-515	-515
00.28.20 Grønne områder og naturpladser	-9.247	-9.324	-9.758
00.32.31 Stadion og idrætsanlæg	-3.189	-3.299	-2.990
00.32.35 Andre fritidsfaciliteter	-3.795	-3.766	-4.109
00.38.50 Naturforvaltningsprojekter	-1.868	-2.554	-2.629
00.48.70 Fælles formål	-907	-2.010	-1.543
00.48.71 Vedligeholdelse af vandløb	-2.226	-2.216	-1.792
00.52.85 Bærebare batterier	-289	-142	-144
00.52.89 Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	-575	-1.530	-451
00.55.93 Diverse udgifter og indtægter	587	606	656
00.58.95 Redningsberedskab	-9.010	-9.006	-9.010
02.22.01 Fælles formål	2.892	2.252	2.414
02.22.03 Arbejder for fremmed regning	2.287	459	397
02.22.05 Driftsbygninger og –pladser	-1.924	-1.655	-1.267
02.22.07 Parkering	-193	0	0
02.28.11 Vejvedligeholdelse m.v.	-31.194	-29.838	-33.226
02.28.12 Belægnings m.v.	-12.865	-14.586	-12.347
02.28.14 Vintertjeneste	-9.484	-8.445	-10.932
02.32.30 Fælles formål	-1.123	-1.966	-2.000
02.32.31 Busdrift	-28.525	-28.835	-28.929
02.32.33 Færgedrift	-6.068	-7.637	-10.233
02.35.40 Havne	1.354	1.309	2.143
02.35.42 Kystbeskyttelse	-355	-161	-163
03.22.01 Folkeskoler	-40.107	-37.257	-38.466
03.22.05 Skolefritidsordninger	-1	0	0
03.22.08 Kommunale specialskoler og interne skoler	-1.009	-967	0
03.32.50 Folkebiblioteker	-18.901	-19.211	-19.015
03.35.60 Museer	-6.861	-8.637	-6.141
03.35.61 Biografer	-357	-380	-135
03.35.62 Teatre	-385	-609	-87
03.35.63 Musikarrangementer	-7.214	-8.632	-7.497
03.35.64 Andre kulturelle opgaver	-4.913	-5.432	-5.051
03.38.70 Fælles formål	-543	-542	-372
03.38.72 Folkeoplysende voksenundervisning	-1.243	-1.463	-1.389
03.38.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	-1.305	-1.329	-1.329
03.38.74 Lokaletilskud	-21.245	-23.604	-21.391
03.38.75 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	-1.675	-2.099	-811
03.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	-433	-414	-426
03.38.78 Kommunale tilskud til selvejende uddannelsesinst. mv.	0	0	-55
04.62.82 Kommunal genoptræning og vedligehold.træning	-1.027	-715	-638
04.62.85 Kommunal tandpleje	-872	-820	-847
05.25.14 Daginstitutioner (inst. Kun for børn indtil skolestart)	-6.645	-5.631	-5.653
05.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge	-259	-406	-428
05.30.26 Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre	-562	-392	-393
05.30.27 Pleje og omsorg m.v. af primært ældre	-3.730	-3.332	-3.198
05.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud	-2.340	-2.141	-2.169
05.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap	-16	-43	-45
05.38.45 Behandling af stofmisbrugere	-118	-117	-184
05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	-3	-92	-97
05.38.51 Botilbudslignende tilbud	-52	-50	-53
05.38.58 Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	-36	-59	-62

05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	-344	-559	-596
05.68.90 Driftsudgifter til den kommunale besk.indsats	-1.355	-1.449	-488
06.42.42 Kommissioner, råd og nævn	-72	-167	-167
06.45.50 Administrationsbygninger	-13.460	-12.639	-12.953
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger	-29.908	-33.146	-26.815
06.45.54 Administration vedrørende naturbeskyttelse	-1.155	-1.348	-1.152
06.45.55 Administration vedrørende miljøbeskyttelse	-6.736	-6.763	-6.903
06.45.56 Byggesagsbehandling	-7.258	-6.975	-6.989
06.48.60 Diverse indtægter og udgifter efter forsk. love	6	50	50
06.48.63 Udvikling af menneskelige ressourcer	0	-172	0
06.48.67 Erhvervsservice og iværksætteri	0	-884	0
06.48.68 Udvikling af yder- og landdistriktsområder	-4.422	-6.515	-2.649
By, Land og Kultur, i alt	-317.083	-348.128	-323.880

Udgifter er angivet med (-)

Note 6 – Politik og Strategi

Politik og Strategi (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
03.35.64 Andre kulturelle opgaver	-2.662	-2.924	0
06.42.40 Fælles formål	-214	-197	-197
06.42.41 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	-8.045	-8.344	-7.366
06.42.42 Kommissioner, råd og nævn	-170	-222	-222
06.42.43 Valg m.v.	-10	-1049	-1.057
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger	-31.055	-35.944	-22.481
06.45.52 Fælles IT og telefoni	-27.971	-28.550	-27.602
06.48.60 Diverse indtægter og udgifter efter forsk. love	-3.049	-4.237	-2.930
06.48.62 Turisme	-1.655	-1.327	-2.080
06.48.67 Erhvervsservice og iværksætteri	-1.366	-2.175	-2.309
06.48.68 Udvikling af yder- og landdistriktsområder	-8.353	-9.166	-9.127
06.52.70 Løn- og barselspuljer	-1.203	-1.241	-1.475
06.52.74 Interne forsikringspuljer	-4.340	-16.316	-13.899
Politik og Strategi, i alt	-90.093	-111.692	-90.745

Udgifter er angivet med (-)

Note 7 – Økonomi og Løn

Økonomi og Løn (1.000 kr.)	Regnskab 2018	Korrigeret budget	Budget 2018
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger	-41.874	-41.660	-45.033
06.45.53 Jobcentre	-1.115	-1.071	-1.136
06.45.57 Voksen-, ældre- og handicapområdet	8.165	8.165	7.439
06.45.58 Det specialiserede børneområde	593	593	0
06.52.70 Løn- og barselspuljer	0	-137	-10.643
06.52.72 Tjenestemandspension	-25.284	-26.598	-26.941
06.52.76 Generelle reserver	0	0	-20.478
Økonomi og Løn, i alt	-59.515	-60.708	-96.792

Udgifter er angivet med (-)

Note 8 – Personaleoversigt

Personaleoversigt over antal medarbejdere, omregnet til heltidsansatte

Område	Regn- skab 2018	Regn- skab 2017	Regn- skab 2016	Regn- skab 2015
Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	123,8	117,4	115,7	113,8
Forsyningsvirksomheder	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik og infrastruktur	63,2	59,8	60,4	67,6
Undervisning og kultur	724,0	727,9	726,1	732,4
Sundhedsområdet	123,9	126,8	130,6	117,8
Sociale opgaver og beskæftigelse	1.879,6	1.859,6	1.847,0	1.893,7
Administration	544,9	556,4	571,9	557,1
I alt	3.459,4	3.447,9	3.451,7	3.482,4

De samlede lønudgifter i 2018 udgjorde 1.557,3 mio. kr.

Note 9 – Anlægsudgifter

(1.000 kr.)

	Regnskab	Korrigeret budget	Budget
Opvækst og Læring	-364	-590	-36.115
Sundhed og Omsorg	-1.906	-2.261	-14.372
Arbejdsmarked	-125	-123	0
By, Land og Kultur	-74.725	-91.920	-47.533
Politik og Strategi	-1.242	-2.887	-1.500
Afsluttet anlægsregnskab 2018	-8.692	-6.043	-7.100
Anlægsudgifter i alt	-87.054	-103.824	-106.620

Udgifter er angivet med (-)

Note 10 – Anlægsregnskaber for projekter på over 2 mio. kr.

Anlægsudgifter - projektopdelt	Bevilling	Rådigheds-be-løb 2018	Regnskab
Køb af jord i Årslev Syd	15.304.000 -2.318.000	135.000	15.303.593 -2.318.400
	<i>Kommentar:</i> Køb af jord i Årslev Syd til fremtidig byudvikling, samt salg af jord ved mageskifte.		
Bygningsrenovering Polymeren	1.478.000	-595.000	2.073.036
	<i>Kommentar:</i> Midlerne er bl.a. brugt til et større tagrenoveringsprojekt, etablering af handicapp toilet, fornyelse af vinduer, døre mv.		
Byfornyelse Kværndrup	7.256.000 -2.003.000	4.000 -2.000.000	7.255.770 -2.003.013
	<i>Kommentar:</i> Områdefornyelsen i Kværndrup har bl.a. bidraget til et visuelt løft af det centrale gaderum, en ombygning af hallen, så den i højere grad kan fungere som socialt mødested for byens borgere og endelig har en del af byens grønne byrum fået et løft, så de bidrager til at skabe en attraktiv bosætnings by med gode fællesskaber og rum til læring for byens børn og unge mv.		
Anlæg af nye cykelstier og opfølgning på trafiksikkerhedsplan (2012-2018)	24.502.000	2.999	24.555.873
	<i>Kommentar:</i> Der er etableret kanaliseringssanlæg ved Torpegårdsvej/Møllehøjvej, forbedret trafikforhold ved Carl Nielsen Skolen, etableret byporte med belysning og midterhelle i Fjellerup og Gislev, hastighedsdæmpning ved Tingagerskolen og gennem Dømmestrup, sti Diernæsvej, 2-1 vej Skæretvej i Ryslinge, sti Assensvej mellem Millinge og Faaborg, kantbaner langs Torpegårdsvej, vendeplads ved Øhavsskolen afd. Uglen, trafiksikkerhed Kløvermosevej, trafiksikkerhed Tingagerskolen, sti Knud Bankesgyden, kantbaner Vejle-Allested samt en række andre mindre sti- og trafiksikkerhedsprojekter. Hertil kommer trafik kampagner, målinger m.m.		
Renovering af molehovedet på Munkholm/Fiskerihavnen	1.500.000	440.000	2.018.196
	<i>Kommentar:</i> Munkholm mole er blevet renoveret med ny spuns. Det viste sig nødvendigt at udskifte yderligere 35 m. ved arbejdets opstart.		
Renovering af Tre Ege Skolen, afd. Kværndrup	9.241.000	2.928.000	9.352.198
	<i>Kommentar:</i> Dele af skolen har gennemgået en gennemgribende renovering, bl.a. er indskolingens klasselokaler renoveret, der er lavet nyt læringscenter, lærerværelse og pædagogisk værksted.		
Etablering af hjerneskadecenter i Hillerslev Landsbycenter	7.155.000	-64.000	7.180.504
	<i>Kommentar:</i> Hjerneskadecenter Faaborg-Midtfyn blev etableret i Hillerslev Landsbycenter, der blev bygget om og renoveret i eksisterende bygninger.		
Masterplan Ringe	5.518.000	1.000	5.518.284
	<i>Kommentar:</i> Midler er primært anvendt på de stationsnære arealer i Ringe. De sidste midler er anvendt til belysning og info ved Termini, bænken ved Ringe Sø samt et elskab, sådan at det er muligt at trække el til større events.		

Midlertidige aktiviteter i Polymeren	1.500.000	-418.000	2.001.620
	<i>Kommentar:</i> Midlerne er bl.a. brugt til at skabe rammerne i Højhallen, opgraderer bygningerne, sikre mod yderligere forfald, midlertidige aktiviteter i forbindelse med events nye aktiviteter mv.		

Note 11 – Jordforsyning

Jordforsyning	Korrigeret budget	Regnskab
Fælles formål	-258.670	-626.082
	<i>Kommentar:</i> Der har været en merindtægt på forpagtninger på 223.169 kr. og en mindredgift på grunde og bygninger på 76.953 kr	
Boligformål	809.909	-5.035.339
	<i>Kommentar:</i> Der var budgetlagt med en udgift på 7,676 mio. kr. samt et salg på 6,866 mio. kr. De største udgifter i 2018 har været 0,913 mio. kr. vedr. byggemodning Årslev Syd, 0,908 mio. kr. vedr. byggemodning Henriksvang i Faaborg samt 3,639 mio. kr. vedr. Jernstøberigrunden i Ringe (tilbagebetaling af salgsindtægt) Der har bl.a. været en salgsindtægt på 6,267 mio. kr. vedr. etape 4 og 5 på Møllehøjvej i Årslev, 4,558 mio. kr. vedr. etape 1 og 2 i Nr. Lyndelse samt 1,476 mio. kr. vedr. Boltebjerg i Ringe. Regnskabet blev en nettoindtægt på 5,035 mio. kr.	
Erhvervsformål	-789.000	-815.080
	<i>Kommentar:</i> Der var budgetlagt med en udgift på 126.000 kr. samt et salg på 915.000 kr. De største udgifter har været 46.171 kr. vedr. industriområde Faaborg Vest og 38.069 kr. vedr. Energivej i Faaborg. Der har været en salgsindtægt på 914.250 kr. vedr. Lundsmarken i Årslev Regnskabet blev en nettoindtægt på -1,765 mio. kr. kr.	
Ubestemte formål	0	0
	<i>Kommentar:</i> Der var oprindeligt budgetlagt med en udgift til køb af jord på 10 mio. kr.	

Note 12 – Overførte bevillinger og rådighedsbeløb

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2019	Til 2018
	(mio. kr.)	(mio. kr.)
Drift: (underskud er angivet med (-))		
Direktion	-0,3	4,8
Opvækst og Læring	-0,5	10,2
Sundhed og omsorg	2,4	-7,8
Arbejdsmarked	14,9	41,5
By, Land og Kultur	29,9	12,6
Politik og Strategi	17,8	18,3
Økonomi og Løn	-4,2	1,4
I alt overførte driftsbevillinger til næste år	59,9	81,0
Anlæg:		
Skattefinansieret område	19,4	16,6
Jordforsyning - udgift	4,3	4,4
Jordforsyning - indtægt	1,6	-1,3
I alt overførte anlægsbevillinger til næste år	25,3	19,7
I alt overførte bevillinger	85,2	100,7
Overførsel af uudnyttede rådighedsbeløb	2,9	-2,8

Note 13 – Anlægsoversigt

Anlægsoversigt i 1.000 kr.	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
Kostpris 01.01.2018	184.599	1.115.099	341.488	188.771	120.234	1.950.191
Tilgang	65.107	566	2.770	4.539	26.809	99.791
Afgang	-30.820	-29.974	-1.054	0	0	-61.848
Overført	0	15.217	0	1.315	-16.532	0
Kostpris 31.12.2018	218.886	1.100.908	343.204	194.625	130.511	1.988.134
Opskrivninger 01.01.2018						
Årets opskrivninger						
Opskrivninger 31.12.2018						
Ned- og afskrivninger 01.01.2018	0	-384.248	-228.606	-165.954	0	-778.808
Årets afskrivninger	0	-34.878	-10.623	-8.795	0	-54.296
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Ned- og afskrivninger 31.12.2018	0	-419.126	-239.229	-174.749	0	-833.104
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2018	218.886	681.782	103.975	19.876	130.511	1.155.030
Samlet ejendomsværdi 31.12.2018	211.884	880.675				1.092.559
Reserve ved evt. opskrivning til ejendomsværdi						
Finansielt leasede aktiver udgør	0	0	21.106	0	0	21.106
Værdi af aktiver tilhørende selv-ejende institutioner	2.078	8.793	0	0	0	10.871
Afskrivning (over antal år)	ingen	15-50 år	5-30 år	3-10 år	ingen	

Note 14 – Aktier, andelsbeviser og ejerandele

Aktier, ejerandele og andelsbeviser (mio. kr.)	2017		
	Ejerandel	Indre værdi	Kommunal andel
Faaborg Forsyning	100,00	896,5	896,5
Geo Fyn A/S	14,5	12,1	1,7
Klintholm I/S	28,9	22,7	6,3
Tarup Davinde I/S	33,33	39,4	13,1
Film Fyn, Udvikling Fyn, Beredskab Fyn m.fl.			1,7
I alt			919,3

Note 15 – Langfristede tilgodehavender

Langfristede tilgodehavender (i 1.000 kr.)	Status (nominel værdi)	Forventet tab	Balance-værdi (nedskrevet værdi)
Udlån til beboerindskud	11.690	-351	11.339
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	77.323	-714	76.609
Deponerede beløb	218.214	0	218.214
I alt	307.227	-1.065	306.162

Landsbyggefonden skal jf. ØIM's regler ikke værdiansættes i balancen.

Indskuddet udgør 127,4 mio. kr. ultimo 2018.

Note 16 – Kortfristede tilgodehavender

Kortfristede tilgodehavender i 1.000 kr.	Primo	Ultimo
Refusionstilgodehavender	156	-120
Andre tilgodehavender hos staten	44.227	36.036
Tilgodehavender i betalingskontrol	65.651	74.916
Andre tilgodehavender i øvrigt	64.550	66.055
Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår	4.249	21.597
Finansielle aktiver tilhørende selvejende inst.	9.079	7.670
Kortfristede tilgodehavender i alt	187.912	206.154

Note 17– Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigt i 1.000 kr.	Budget	Korrigeret budget	Regnskab	Korrigeret budget vs. regnskab
Likvide beholdninger primo	358.567	358.567	358.567	
Tilgang af likvide aktiver:				
+/- Årets resultat	-33.258	-89.403	53.272	-142.675
+/- Lånoptagelse	11.000	87.244	87.244	0
+/- Øvrige finansforskydninger	5.441	464	-46.084	46.548
Anvendelse af likvide aktiver:				
Afdrag på lån	-26.029	-104.349	-104.349	0
Kursregulering m.v. vedr. likvide aktiver			-16.746	16.746
Likvide beholdninger ultimo	315.721	252.523	331.904	-79.381

Af den bogførte likvide beholdning på 331,9 mio. kr. vedrører 47,3 mio. kr. likvider vedrørende indgåede REPO-forretninger, der betragtes som kassekredit og som derfor ikke må indregnes i kommunens likviditet, når denne opgøres efter "kassekreditreglen".

Likviditeten efter "kassekreditreglen" kan på baggrund heraf opgøres til 484,6 mio. kr. (se endvidere note 22 Kortfristet gæld).

Note 18 – Udvikling i egenkapital

Udvikling i egenkapital	1.000 kr.
Egenkapital 01.01.2018	-1.480.596
+/- udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	-289
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	16.980
+/- udvikling i modposter til reserve for opskrivning	0
+/- indskud i Landsbyggefonden, tilbageført	0
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. primokorrekationer	
+/- resultat iflg. regnskabsopgørelsen	-53.272
+/- billån	-1.117
+/- henlæggelser udvendig vedligeholdelse	-328
+/- regulering vedr. forsyningsvirksomhedernes finansielle resultat	3.645
+/- regulering af aktier og indskud i selskaber mv.	151.537
+/- afskrivning af restancer	1.627
+/- reguleringer vedr. hensættelser	0
Egenkapital 31.12.2018	-1.361.813

Note 19 – Hensatte forpligtelser og kommunens selvforsikringsordninger

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder og har generelt anvendt følgende metoder ved fastsættelse af præmier.

Præmierne er fastlagt ud fra en vurdering af hvad det koster at forsikre personalet inden for de enkelte hovedkonti, og hvad det koster at forsikre de forskellige bygninger og løsøre effekter.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningernes over-/underskud i forhold til "hvile i sig selv" og det fastlagte budget.

Selvforsikringsområde I 1.000 kr.	Budget 2018	Korrigeret budget	Forbrug	Over-/underskud
1 Arbejdsskader	7.136	-758	-3.841	3.083
2 Tingskader	6.203	6.396	2.746	3.649
3 ADK – projekt	0	9.908	3.732	6.176
4 ABA Projekter	0	0	341	-341
5 Diverse	560	769	1.361	-592

Note 20 – Langfristede gæld

Langfristet gæld i 1.000 kr.	Primo	Ultimo
Selvejende institutioner med overenskomst	-183	-131
Ældreboliger	-27.998	-26.319
Færgedrift	-27.717	-26.642
Finansielt leasede aktiver	-23.407	-20.286
Øvrig gæld	-444.348	-430.062
Langfristet gæld i alt	-523.653	-503.440

Afdragsprofil

Kommunen har flere forskellige låntyper med forskellige afdragsprofiler. Den aktuelle afdragsprofil spænder fra udløb i 2019 til udløb i 2043.

Kommunen har pr. 2. oktober 2018 omlagt lån:

Indfrieede lån (variabelt forrentet)	Restgæld ved Indfrielse	Restløbetid på tids- punkt for indfrielse
Kommunekredit – 200833244	25.187.410	9 år og 11 mdr.
Kommunekredit – 201035485	3.536.280	16 år og 6 mdr.
Kommunekredit – 201238553	3.869.473	3 år og 6 mdr.
Kommunekredit – 201238608	2.593.073	18 år og 6 mdr.
Kommunekredit – 201646792	19.171.205	23 år og 3 mdr.
Kommunekredit – 201748241	23.305.362	24 år og 3 mdr.
I alt	77.662.803	

Det nye lån har en hovedstol på 77.662.803 kr. og en løbetid på 18 år. Lånet er med variable rente og afdrages som et serielån.

Note 21 – Kortfristet gæld

Kortfristet gæld i 1.000 kr.	Primo	Ultimo
Kassekreditter og byggelån	-48.536	-47.348
Anden gæld	-22.448	-21.898
Kirkelige skatter og afgifter	-613	-624
Skyldige feriepenge	-203.055	-207.568
Anden kortfristet gæld	-181.435	-203.243
Mellemregningskonto	-97.588	-95.156
Selvejende institutioner med overenskomst	-7.960	-6.585
Kortfristet gæld i alt	-561.635	-582.422

Posten "Kassekredit" på 47,3 mio. kr. skyldes, at kommunen har foretaget Repo-belåning af realkreditobligationer. Repo-belåning skal i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner indregnes på balancen som en kassekredit.

Note 22 – Kautions- og garantiforpligtigelser

Kautions- og garantiforpligtigelser (i mio. kr.)	2018	2017
Almindelige kautions- og garantiforpligtigelser		
• Fælleskommunale selskaber		
• Film Fyn – Mål-2 midler	1,3	1,3
• Udbetaling Danmark *)	1.394,9	1.184,1
• Beredskab Fyn *)	7,2	8,6
• Idrætsformål		
• Idrætshaller	3,4	1,7
• Øvrige	0,1	0,1
• Andre lokale selskaber og institutioner	1,6	1,8
• Vej, kloak, vand, fjernvarme og boligindskudslån	73,2	70,4
I alt	1.481,7	1.268,0
Kautions- og garantiforpligtigelser vedr. boligforanstaltninger		
• Regaranti for statslån	18,3	18,7
• Garanti for statslån	310,1	275,9
• Andre kommunale		
I alt	328,4	294,6
Kautions- og garantiforpligtigelser i alt	1.810,0	1.562,7
Andre eventualforpligtigelser		
Opsat momsforpligtelse vedr. udstykningsregnskaber	0,0	0,0
Samlet kautions- og garantiforpligtigelser	1.810,0	1.562,7
Eventualrettigheder		
Restprovenu fra Salg af NGF Nature Energy (FMK's forventede andel)	2,0	0,0

*/Der er tale om en solidarisk hæftelse i fællesskab med andre kommuner.

Note 23 – SWAP-aftaler

Modparten (i 1.000 kr.)	Opr. hovedstol	Nom. rest-værdi pr. 31/12	Markeds-værdi pr. 31/12	Udløb	Rente	Valuta
Danske Bank	5.587	308	-6	28.06.19	Variabel til fast	DKK
Danske Bank	60.350	44.193	-8.702	30.12.25	Variabel til fast	DKK
Danske Bank	42.073	36.535	-4.919	19.12.37	Variabel til fast	DKK
KommuneKredit	5.213	2.894	487	11.01.27	Variabel til fast	DKK
KommuneKredit	44.656	37.966	4.444	22.12.36	Variabel til fast	DKK
KommuneKredit	32.886	30.707	-171	29.12.38	Variabel til fast	DKK
KommuneKredit	36.668	33.948	-215	23.12.39	Variabel til fast	DKK
Nordea	23.965	22.342	-2.227	27.03.34	Variabel til fast	DKK
Nordea	25.203	23.284	-2.195	22.12.34	Variabel til fast	DKK

Som led i sikring af indregnede og ikke indregnede transaktioner anvender kommunen sikrings-instrumenter, så som valutaterminskontrakter, valutaterminsoptioner samt rente- og valutaswaps.

Ifølge lånebekendtgørelsen skal der endvidere oplyses herom ved brug af øvrige finansielle instrumenter.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Faaborg-Midtfyn kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet (ØIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har drifts-overenskomst med.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til kasse- og regnskabsregulativet, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til foregående år

Regnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen og omkostninger i resultatopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden, der slutter 15. januar i det nye regnskabsår.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. I resultatopgørelsen afskrives der første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet eller endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabet primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Kommunen har valgt at vise driftsudgifterne i regnskabet på hovedkonti m.v.

Ekstraordinære poster

Der har ikke i 2018 været nogen ekstraordinære poster.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

- Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det korrigerede budget inden for de enkelte fagområder.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser.

Der er af SIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer o. lign. som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendom anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Samtlige grunde er reguleret i forhold til værdien i Ejendomsfortegnelsen pr. 31. december 2017.

Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er optaget med samme startdato, som de var i de 5 gamle kommuners omkostningsregnskaber og er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg, det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start / nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetider
Bygninger	15 – 50 år
Installationer	10 – 30 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	8 – 30 år
Inventar, it-udstyr mv.	3 – 5 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af ØIM er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Faaborg-Midtfyn Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Faaborg-Midtfyn Kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler o.lign. anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Faaborg-Midtfyn Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jf. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver – langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominel værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealiseringsværdien.

Ændringen i det forventede tab på tilgodehavender indregnes i omkostningsregnskabet.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Iflg. ØIM's regler er der krav om registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og/eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet.

Omsætningsaktiver – fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter er optaget under omsætningsaktiver – tilgodehavender og vedrører udgifter og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger samt kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I Egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtigelser

Forpligtigelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtigelse, som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtigelsen.

Pensionsforpligtigelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækkede vedrørende tjenstemandsansatte og ansatte på tjenstemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtigelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtigelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger fra ØIM. Minimum hvert 5 år foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtigelsen vedrørende tjenstemænd. ØIM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og opgørelsesrente på 2%.

Hensatte forpligtigelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social-/boliglovgivning, retssager og erstatningskrav indregnes på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtigelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Opmærksomheden henledes på at miljøforpligtigelser primært er indregnet ved at foretage nedskrivning af grundværdien.

Langfristede gældsforpligtigelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtigelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtigelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtigelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restgælden på balancetidspunktet.

Feriepengeforpligtelsen opgøres for personale med ret til ferie med løn i forhold til lønsum, feriedage og særlige feriedage.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses, og/eller ØIM har stillet krav om noteoplysning/regnskabsbemærkning.

Opgaver udført for andre myndigheder

I kommunernes årsregnskab optages i det år, hvor en opgave udført for en anden myndighed, afsluttes en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelse i forhold til omkostningskalkulationen. Baggrunden for disse bestemmelser er hensynet til at sikre en tilstrækkelig åbenhed om den kommunale opgavevaretagelse, herunder at sikre en efterfølgende kontrol med, at opgavevaretagelsen ikke har medført en konkurrenceforvridning i forhold til den private sektor.

Der udføres ikke længere vintervedligeholdelse for Vejdirektoratet, men kun læsning af salt.

Der er udført græsklipning og grøn vedligeholdelse for ikke kommunale skoler, grundejerforeninger og forsyningsvirksomheder for ca. 240.000 kr.

Der er udført vejopgaver for forsyningsvirksomheder for ca. 265.000 kr. Hovedsagelig asfaltlapning på kommunens veje

Opgaverne er opgjort og afregnet efter timeforbrug, og timepriserne er beregnet på baggrund af bestemmelserne i Lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. Der foretages ingen efterkalkulation og/eller efterregulering. Dog sker der årligt en justering af timepriserne.

I kommunens ressourcestyringsprogram foretages en løbende registrering af de med opgaverne forbundne omkostninger og indtægter.